

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie**

RWA-61-34/14/AŻ

Warszawa, dn. 28 grudnia 2015 r.

DECYZJA nr RWA-25/2015

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Eden Finance Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

- 1. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie Eden Finance Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na pozbawieniu konsumenta rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez podawanie błędnej informacji o całkowitej kwocie pożyczki w umowie pożyczki („pożyczka dom”), co stanowi naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 5 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – i nakazuje zaniechanie jej stosowania,**
- 2. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie Eden Finance Spółki z ograniczoną**

odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na niewskazywaniu w umowie pożyczki („pożyczka dom”) rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, co stanowi naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – i nakazuje zaniechanie jej stosowania,

- 3. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie Eden Finance Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na niewskazywaniu w umowach pożyczki („pożyczka dom”) kwoty odsetek należnych w stosunku dziennym, co stanowi naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – i nakazuje zaniechanie jej stosowania,**
- 4. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie Eden Finance Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na podawaniu w umowie pożyczki („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171 poz. 1206 ze zm.) w zw. z art. 5 pkt 6 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – i nakazuje zaniechanie jej stosowania,**
- 5. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie Eden Finance Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na podawaniu w umowie pożyczki („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. nr 171 poz. 1206 ze zm.) – i nakazuje zaniechanie jej stosowania.**

II. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Eden Finance Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

- 1. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie Eden Finance Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na niepodawaniu w Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego („pożyczka dom”) w pozycji „inne koszty, które Pan/Pani zobowiązany jest ponieść w związku z umową” zamieszczonej w rubryce „koszty, które zobowiązany/a będzie Pan/i ponieść w związku z umową o kredyt” informacji o dodatkowej opłacie przygotowawczej oraz opłacie za obsługę pożyczki w domu, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową pożyczki, co stanowi naruszenie art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 1 marca 2015 r.,**
- 2. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie Eden Finance Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na niewskazywaniu w Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego („pożyczka dom”) informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz o innych opłatach z tytułu zaległości w spłacie pożyczki, co stanowi naruszenie art. 13 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 1 marca 2015 r.,**
- 3. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji**

i konsumentów, **działanie Eden Finance Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na podawaniu w Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o całkowitej kwocie pożyczki**, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171 poz. 1206 ze zm.) w zw. z art. 5 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – **i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 1 marca 2015 r.,**

- 4. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **działanie Eden Finance Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na podawaniu w Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki**, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171 poz. 1206 ze zm.) w zw. z art. 5 pkt 6 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – **i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 1 marca 2015 r.,**
- 5. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **działanie Eden Finance Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na podawaniu w Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania**, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. nr 171 poz. 1206 ze zm.) – **i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 1 marca 2015 r.,**
- 6. uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, **stosowanie we wzorcu umownym przedkładanym**

konsumentom celem zawarcia umowy pożyczki postanowienia określającego wyłącznie koszty monitów w przypadku zaległości w spłacie pożyczki bez określenia zasad ich wykonywania – częstotliwości i odstępów pomiędzy poszczególnymi monitami, co narusza art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) – i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 1 marca 2015 r.

III. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Eden Finance Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

nakłada się na Eden Finance Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie karę pieniężną w wysokości:

- 1. 6 633 zł** (słownie: sześć tysięcy sześćset trzydzieści trzy złote), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I.1. sentencji niniejszej decyzji,
- 2. 4 422 zł** (słownie: cztery tysiące czterysta dwadzieścia dwa złote), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I.2. sentencji niniejszej decyzji,
- 3. 2 457 zł** (słownie: dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt siedem złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I.3. sentencji niniejszej decyzji,
- 4. 8 843 zł** (słownie: osiem tysięcy osiemset czterdzieści trzy złote), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3

w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I.4. sentencji niniejszej decyzji,

5. **13 266 zł** (słownie: trzynaście tysięcy dwieście sześćdziesiąt sześć złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie I.5. sentencji niniejszej decyzji,
6. **2 751 zł** (słownie: dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt jeden złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II.1. sentencji niniejszej decyzji,
7. **1 966 zł** (słownie: jeden tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt sześć złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II.2. sentencji niniejszej decyzji,
8. **2 358 zł** (słownie: dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt osiem złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II.3. sentencji niniejszej decyzji,
9. **3 930 zł** (słownie: trzy tysiące dziewięćset trzydzieści złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II.4. sentencji niniejszej decyzji,
10. **7 860 zł** (słownie: siedem tysięcy osiemset sześćdziesiąt złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II.5. sentencji niniejszej decyzji,
11. **3 930 zł** (słownie: trzy tysiące dziewięćset trzydzieści złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o którym jest mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w punkcie II.6. sentencji niniejszej decyzji.

IV. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy z dnia 6 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945) w zw. z art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obciąża Eden Finance Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 30,50 zł (słownie: trzydzieści złotych pięćdziesiąt groszy), w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura UOKiK w Warszawie (dalej również: Prezes UOKiK, Prezes Urzędu, Delegatura UOKiK w Warszawie) przeprowadził postępowanie wyjaśniające mające na celu kontrolę wzorców umów wykorzystywanych przez Eden Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej: Eden Finance, Spółka) przy zawieraniu umów pożyczki oraz umów zawieranych w oparciu o te wzorce¹.

W toku tego postępowania Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadził analizę wzorców umów oraz formularzy informacyjnych dotyczących pożyczki, jak również zweryfikował treść umów zawartych z konsumentami nadesłanych przez Eden Finance. Wszystkie z przekazanych przez Spółkę umów zostały zawarte

¹ W niniejszej decyzji Prezes Urzędu powołując się na przepisy ustawy o kredycie konsumenckim, w których mowa jest o „umowie o kredyt konsumencki”, mając na uwadze art. 3 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, używa określenia „umowa pożyczki”. Podobnie zamiast określeń „kredytodawca”/ „kredytobiorca” stosowane są odpowiednio pojęcia: „pożyczkodawca”/ „pożyczkobiorca”.

w wariantcie umowy pożyczki z opcją obsługi w miejscu zamieszkania („pożyczka dom”)². W wyniku analizy przedłożonych przez Eden Finance dokumentów zidentyfikowane zostały nieprawidłowości wymagające podjęcia działań zgodnie z kompetencjami wynikającymi z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Z uwagi na powyższe Prezes UOKiK postanowieniem z dnia 31 grudnia 2014 r. wszczął postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez Eden Finance praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

1. pozbawieniu konsumenta rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez podawanie błędnej informacji o całkowitej kwocie pożyczki w umowie pożyczki („pożyczka dom”), co może naruszać art. 30 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 5 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) co w konsekwencji może naruszać przepis art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
2. podawaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o całkowitej kwocie pożyczki, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. nr 171 poz. 1206 ze zm.) w zw. z art. 5 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.), a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
3. podawaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) oraz w umowie pożyczki („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. nr 171 poz. 1206 ze zm.) w zw. z art. 5 pkt 6 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim

² Zarzuty postawione Eden Finance w niniejszym postępowaniu, zgodnie z treścią sentencji niniejszej decyzji, dotyczą „pożyczki dom”. Dalsza część uzasadnienia niniejszej decyzji dotyczy zatem wzorców umownych i zawieranych na ich podstawie umów pożyczki wyłącznie w wariantcie pożyczki z opcją obsługi w miejscu zamieszkania.

- (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.), a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
4. podawaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) oraz w umowie pożyczki („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, co może stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. nr 171 poz. 1206 ze zm.), a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
 5. niepodawaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) w pozycji „inne koszty, które Pan/Pani zobowiązany jest ponieść w związku z umową” zamieszczonej w rubryce „koszty, które zobowiązany/a będzie Pan/i ponieść w związku z umową o kredyt” informacji o dodatkowej opłacie przygotowawczej oraz opłacie za obsługę pożyczki w domu, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową pożyczki, co może stanowić naruszenie art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.), a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
 6. niewskazywaniu w umowach pożyczki („pożyczka dom”) – wbrew dyspozycji art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – kwoty odsetek należnych w stosunku dziennym, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
 7. niewskazywaniu w:
 - a) *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) – wbrew dyspozycji art. 13 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz o innych opłatach z tytułu zaległości w spłacie pożyczki,

b) umowie pożyczki („pożyczka dom”) – wbrew dyspozycji art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) – rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego,

co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

8. stosowaniu we wzorcu umownym przedkładanym konsumentom celem zawarcia umowy pożyczki postanowienia określającego wyłącznie koszty monitów w przypadku zaległości w spłacie pożyczki bez określenia zasad ich wykonywania – częstotliwości i odstępów pomiędzy poszczególnymi monitami, co może naruszać art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tj. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.), a tym samym stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Pismem z dnia 31 grudnia 2014 r. Spółka została zawiadomiona o wszczętym postępowaniu. Prezes Urzędu, na podstawie art. 50 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zwrócił się do Eden Finance o ustosunkowanie się do zarzutów przedstawionych w sentencji postanowienia o wszczęciu niniejszego postępowania.

W odpowiedzi na zawiadomienie Prezesa Urzędu, Spółka w piśmie z dnia 28 stycznia 2015 r. odniosła się do postawionych zarzutów.

Eden Finance w swoim piśmie wskazał, iż po otrzymaniu postanowienia o wszczęciu niniejszego postępowania przeprowadził audyt wewnętrzny w zakresie objętym kontrolą Prezesa UOKiK w celu wyjaśnienia, jak mogło dojść do zarzucanych Spółce nieprawidłowości oraz w celu wdrożenia działań naprawczych.

Odnosząc się do zarzutów sformułowanych w pkt. 1 i 2 sentencji postanowienia o wszczęciu niniejszego postępowania Eden Finance wskazał, iż Spółka niewłaściwie, bo literalnie interpretowała pojęcie „całkowitej kwoty pożyczki”, czyli jako kwotę przyznaną klientowi, a nie jako kwotę, która faktycznie jest do dyspozycji klienta (po potrąceniu opłat pobranych w dniu udzielenia pożyczki). Eden Finance uznał zarzut postawiony przez Prezesa Urzędu w tym zakresie za zasadny.

Spółka zajęła również stanowisko co do zarzutu określonego w pkt. 3 sentencji postanowienia o wszczęciu niniejszego postępowania wskazując, iż przez zaniedbanie pracowników nie podawano informacji o dodatkowej opłacie przygotowawczej, ale informacja ta była każdorazowo przekazywana klientom ustnie. Eden Finance poinformował, iż pracownicy zostali odpowiednio przeszkoleni, a do całkowitego kosztu pożyczki Spółka będzie wliczać dodatkową opłatę przygotowawczą. Eden Finance uznał zarzut za zasadny.

W zakresie zarzutu dotyczącego podawania nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (dalej również: rrsó) Spółka wskazała, iż w toku przeprowadzonego audytu zostało ustalone, iż niewłaściwe wyliczenie rrsó było wynikiem sugerowania się kalkulatorem prezentowanym na stronach internetowych innego pożyczkodawcy. Eden Finance wyjaśnił, iż po wdrożeniu działań naprawczych Spółka dokonuje wyliczeń rrsó w sposób określony w załączniku nr 4 do ustawy o kredycie konsumenckim.

Eden Finance odnosząc się do zarzutu sformułowanego w pkt. 5 postanowienia o wszczęciu niniejszego postępowania uznał zarzuty Prezesa Urzędu za zasadne i poinformował o dokonaniu stosownej zmiany w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego*.

Zgodnie ze stanowiskiem Spółki zaprezentowanym w zakresie zarzutu określonego w pkt. 6 postanowienia o wszczęciu niniejszego postępowania brak wskazywania kwoty odsetek należnych w stosunku dziennym wynikał z zaniedbania. Eden Finance uznając zarzut Prezesa UOKiK za zasadny dokonał, jak wskazał w piśmie, stosownej zmiany wzorcu umowy pożyczki poprzez zamieszczenie w części I pkt 4 umowy postanowienia oznaczonego lit. b – „kwota odsetek w stosunku dziennym”.

Zarzut sformułowany w pkt. 7 sentencji postanowienia o wszczęciu niniejszego postępowania Spółka uznała za zasadny. Eden Finance podniósł, iż dokonał stosownej zmiany *Formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego* oraz wzoru umowy pożyczki poprzez wskazanie konkretnej wartości stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego. Ponadto, jak wskazała Spółka, w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* wprowadzono zmianę oznaczenia odsetek z „ustawowych” na „maksymalne” oraz zawarto informację odnośnie obciążenia konsumenta dodatkową opłatą w przypadku braku płatności.

Eden Finance uznała za zasadny zarzut sformułowany w pkt. 8 sentencji postanowienia o wszczęciu niniejszego postępowania. Spółka poinformowała, iż dokonała stosownej zmiany wzoru umowy pożyczki poprzez określenie zasad wykonywania monitów.

Mając na uwadze podjęte działania naprawcze i przyjmując, że zostało uprawdopodobnione, że Spółka stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów Eden Finance zwrócił się o zobowiązanie przez Prezesa UOKiK Spółki do zaniechania określonych działań i wydanie decyzji na podstawie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i odstąpienie w tym zakresie od wymierzania sankcji w postaci kary pieniężnej.

Prezes Urzędu pismem z dnia 1 lipca 2015 r. wskazał Spółce, iż z jej pisma z dnia 28 stycznia 2015 r. nie wynika jednoznacznie, czy Eden Finance wprowadził opisywane zmiany, czy też dopiero zamierza je wdrożyć. W związku z powyższym Prezes UOKiK wezwał Spółkę do wskazania, czy Eden Finance dokonał zmian w zakresie zarzuczanych mu w postanowieniu o wszczęciu niniejszego postępowania praktyk. W przypadku odpowiedzi twierdzącej Spółka została wezwana do poinformowania o dacie wdrożenia każdej ze zmian oraz przekazania zmienionych wzorców umownych wraz z 10 umowami pożyczki i *Formularzami informacyjnymi dotyczącymi kredytu konsumenckiego* zawartymi w oparciu o te wzorce.

Eden Finance pismem z dnia 7 lipca 2015 r. odpowiedział na wezwanie Prezesa UOKiK. Spółka wskazała, iż zmiany w zakresie zarzuczanych jej w postanowieniu o wszczęciu niniejszego postępowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostały już dokonane. Eden Finance poinformował, iż Spółka rozpoczęła wdrażanie zmian od dnia 21 stycznia 2015 r., które zostało zakończone 28 lutego 2015 r. Od dnia 1 marca 2015 r., jak wyjaśnił Eden Finance, wszystkie zmiany zostały wprowadzone. Dodatkowo Spółka przedłożyła wymagane przez Prezesa Urzędu dokumenty.

Eden Finance w toku postępowania, w odpowiedzi na wezwanie Prezesa UOKiK, przedłożył dokumenty potwierdzające wysokość przychodu osiągniętego w 2014 r. (CIT-8).

Spółka została zawiadomiona o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w niniejszym postępowaniu oraz o możliwości zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy w siedzibie Delegatury UOKiK w Warszawie.

Strona niniejszego postępowania skorzystała z prawa do zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje:

Eden Finance Sp. z o.o. jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców KRS prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy pod numerem: 0000161801. Przedmiotem działalności Spółki są m.in. pozostałe formy udzielania kredytów oraz pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.

Przy zawieraniu z klientami, będącymi konsumentami w rozumieniu art. 22¹ kodeksu cywilnego, tj. osobami fizycznymi dokonującymi czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z ich działalnością zawodową lub gospodarczą, umów o pożyczkę Spółka posługuje się wzorcami umownymi w rozumieniu art. 384 kodeksu cywilnego zatytułowanymi: *Wniosek o pożyczkę*, *Formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego*, *Umowa pożyczki pieniężnej*, *Formularz odstąpienia od umowy*. Ww. wzorce umowne Eden Finance stosuje od lipca 2013 r.

Spółka udziela pożyczek w dwóch wariantach: „pożyczka przelew” i „pożyczka dom”.

Prezes UOKiK ustalił, iż Eden Finance udziela pożyczek w wysokości: od 300 zł do 3000 zł w pięciu okresach tygodniowych, tj. na 18, 25, 30, 35 i 44 tygodni. Obszar geograficzny, na jakim Spółka udziela pożyczek obejmuje obszar województwa mazowieckiego: Wyszaków, Pułtusk, Mława, Maków Mazowiecki, Ciechanów, Płock, Przasnysz, Warszawa.

Spółka przekazała Prezesowi Urzędu dziesięć umów pożyczki zawartych w oparciu o ww. wzorce umowne wraz z *Formularzami informacyjnymi dotyczącymi kredytu konsumenckiego* do każdej z umów.

Prezes Urzędu ustalił, iż w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* oraz w umowach pożyczki Eden Finance nieprawidłowo podaje informację o całkowitej kwocie pożyczki, całkowitym koszcie pożyczki oraz rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania.

Na podstawie analizy przekazanych przez Spółkę *Formularzy informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* Prezes UOKiK ustalił, iż Eden Finance w pozycji „inne koszty, które Pan/Pani zobowiązany jest ponieść w związku z umową” zamieszczonej w rubryce „koszty, które zobowiązany/a będzie Pan/i ponieść w związku z umową o kredyt”,

nie podaje informacji o dodatkowej opłacie przygotowawczej oraz opłacie za obsługę pożyczki w domu, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową pożyczki.

Prezes Urzędu ustalił ponadto, iż Spółka w umowach pożyczki nie wskazuje kwoty odsetek należnych w stosunku dziennym oraz rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego.

Analiza przekazanych przez Eden Finance dokumentów pozwoliła również ustalić, iż Spółka w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* nie wskazuje informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz o innych opłatach z tytułu zaległości w spłacie pożyczki.

Prezes UOKiK ustalił także, iż Eden Finance stosuje we wzorcu umownym przedkładanym konsumentom celem zawarcia umowy pożyczki postanowienie określające wyłącznie koszty monitów w przypadku zaległości w spłacie pożyczki bez określenia zasad ich wykonywania – częstotliwości i odstępów pomiędzy poszczególnymi monitami.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

W toku postępowania, w dniu 18 stycznia 2015 r., weszła w życie ustawa z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945). Jednakże z art. 3 wskazanej powyżej ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego wynika, że do spraw, w których postępowanie wszczęto przed dniem wejścia w życie tej ustawy (to jest przed dniem 18 stycznia 2015 r.) stosuje się przepisy dotychczasowe, o ile przepisy art. 4, art. 7, art. 10 i art. 11 nie stanowią inaczej. W tym stanie rzeczy, mając na uwadze, że postępowanie w tej sprawie zostało wszczęte w dniu 31 grudnia 2014 r. podstawę rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu stanowią przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją.

Naruszenie interesu publicznoprawnego

Podstawą zastosowania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie stwierdzenie przez Prezesa UOKiK, iż w wyniku stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów zagrożony został interes publicznoprawny. Zgodnie

z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ustawa ta określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Przepis ten przesądza o przynależności niniejszej ustawy do dziedziny prawa publicznego, jak również o wyłączeniu możliwości podejmowania przez Prezesa Urzędu działań w celu ochrony interesów indywidualnych czy grupowych. W toku postępowania i przy wydawaniu decyzji Prezes Urzędu jest zatem rzecznikiem interesu publicznego. Rola ta wynika nie tylko z celu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, lecz również z jednej z naczelnych zasad postępowania administracyjnego, tj. zasady uwzględniania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli, określonej w art. 7 k.p.a. Wobec powyższego wykazanie wystąpienia zagrożenia interesu publicznoprawnego w danej sprawie stanowi podstawową przesłankę warunkującą możliwość jej rozstrzygnięcia w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu niniejsza sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami Eden Finance. Należy przy tym zauważyć, że interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy, naruszenie zbiorowego interesu konsumentów stanowi jednocześnie naruszenie interesu publicznoprawnego. Wobec powyższego uzasadnione było podjęcie przez Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad I i II sentencji niniejszej decyzji

Naruszenie zakazu z art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów*, przez które stosownie do definicji zawartej w ust. 2 tego artykułu rozumie się *godzące w zbiorowe interesy konsumentów bezprawne działania przedsiębiorcy*. Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorców.

Powyżej wskazany przepis zawiera także przykładowe wyliczenie zachowań przedsiębiorców uważanych za naruszające zbiorowe interesy konsumentów. W otwartym katalogu zakazanych praktyk ustawodawca umieścił: (1) stosowanie postanowień wzorów umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za

niedozwolone, (2) naruszenie przez przedsiębiorcę obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, (3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji (art. 24 ust. 2 ustawy).

Aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, konieczne jest kumulatywne spełnienie następujących przesłanek:

- 1) kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy,
- 2) działanie to jest bezprawne,
- 3) działanie to godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Ad 1. Strona postępowania (przedsiębiorca)

Zakaz naruszenia zbiorowych interesów konsumentów odnosi się do przedsiębiorców. Art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera legalną definicję przedsiębiorcy, zgodnie z którą pod tym pojęciem rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. 2015 r. poz. 584 ze zm.), a także: (a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, (b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu, (c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13, (d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2 – na potrzeby przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Przedsiębiorcą, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Działalnością gospodarczą, w myśl art. 2 ww. ustawy, jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie

i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Podmiot będący stroną niniejszego postępowania posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu powołanego powyżej art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzącą działalność gospodarczą we własnym imieniu. Tym samym oznacza to, iż zachowanie Eden Finance podlega kontroli dokonywanej na podstawie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad 2. Bezprawność działań Eden Finance Sp. z o.o.

Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa (por. J. Szwaja (red.): Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, Komentarz, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s. 117-118). Prezes Urzędu oceniając zachowanie Eden Finance pod kątem ewentualnego naruszenia przepisów zakazujących stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, musi stosować inne akty prawa powszechnie obowiązującego i na ich podstawie stwierdzić, czy działanie przedsiębiorcy było bezprawne. Zgodnie z art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) *źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego.*

Należy wskazać w związku z powyższym, że art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, lecz powinien być interpretowany oraz stosowany w określonym kontekście normatywnym. W związku z tym, w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw. Na ich

podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem³.

Zarzuty postawione Spółce w ramach niniejszego postępowania związane są z zawieraniem przez konsumentów z Eden Finance umowami pożyczki.

W myśl art. 3 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. W myśl art. 3 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki.

Wobec powyższego zastosowanie przepisów ustawy o kredycie konsumenckim do umów pożyczki zawieranych przez Eden Finance z konsumentami jest uzasadnione.

W odniesieniu do praktyk opisanych w pkt. I.1., I.2., I.3., II.1. oraz II.2. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu zastosował zatem przepisy ustawy o kredycie konsumenckim. Przepis art. 13 ust. 1 tej ustawy enumeratywnie wskazuje informacje, jakie pożyczkodawca lub pośrednik kredytowy zobowiązany jest podać konsumentowi przed zawarciem umowy pożyczki, na trwałym nośniku. Zgodnie z pkt. 10 powołanego przepisu, pożyczkodawca zobowiązany jest w odpowiednich przypadkach poinformować konsumenta o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową pożyczki, w szczególności odsetkach, opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane pożyczkodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie. Stosownie do pkt. 12 tego samego przepisu pożyczkodawca zobowiązany jest podać konsumentowi informację o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie pożyczki. W myśl art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim pożyczkodawca lub pośrednik kredytowy przekazuje konsumentowi dane, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy. Przepis art. 30 ustawy o kredycie konsumenckim wskazuje natomiast elementy, jakie powinna określać umowa pożyczki. Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 4 umowa pożyczki powinna określać

³ Art. 24 ust. 2 pkt 2, w który odnosi się do zakazu stosowania postanowień wzorców umów wpisanych do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK na podstawie art. 479⁴⁵ k.p.c. stanowi samoistną przesłankę bezprawności i wyjątek od ogólnej zasady.

całkowitą kwotę pożyczki (zgodnie z jej definicją zawartą w art. 5 pkt 7 ww. ustawy, która stanowi, iż całkowita kwota pożyczki to suma wszystkich środków pieniężnych, które pożyczkodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy pożyczki). Art. 30 ust. 1 pkt 11 stanowi, iż umowa pożyczki powinna określać roczną stopę zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualnie inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie pożyczki. Stosownie do art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim umowa pożyczki powinna określać termin, sposób i skutki odstąpienia konsumenta od umowy, obowiązek zwrotu przez konsumenta udostępnionej przez pożyczkodawcę pożyczki oraz odsetek zgodnie z rozdziałem 5, a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym.

W związku z powyższym przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu w zakresie pkt. I.1., I.2., I.3., II.1., II.2. było wykazanie, iż Eden Finance nie dostosował *Formularzy informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* oraz umów pożyczki do przepisów ustawy o kredycie konsumenckim.

W odniesieniu do praktyk opisanych w pkt. I.4., I.5., II.3., II.4., II.5. sentencji decyzji bezprawność działań Spółki wynika z art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym stanowi, iż praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji (art. 5 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy).

Bezprawność praktyk sformułowanych w pkt. I.4. oraz II.4. wynika również z art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim, zgodnie z którym całkowity koszt pożyczki to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową pożyczki, w szczególności: a) odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane pożyczkodawcy oraz b) koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania pożyczki – z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

Przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa UOKiK w zakresie pkt. I.4., I.5., II.3., II.4., II.5. było wykazanie, iż Spółka podaje nieprawdziwe informacje o całkowitym koszcie pożyczki, wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz całkowitej kwocie pożyczki.

W odniesieniu do praktyki opisanej w pkt. II.6. sentencji decyzji bezprawność działań Eden Finance wynika z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Zgodnie z powołanym przepisem czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa UOKiK w zakresie pkt. II.6. było zatem wykazanie, iż działanie Spółki jest sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Odnosząc powyższe uwagi do przedmiotowej sprawy należy zauważyć, co następuje:

Naruszenia przepisów ustawy o kredycie konsumenckim

Ad I.1.

Prezes Urzędu w pkt. I.1. sentencji niniejszej decyzji uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów pozbawienie konsumenta rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o całkowitej kwocie pożyczki w umowie pożyczki („pożyczka dom”), co narusza art. 30 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 5 pkt 7 i 8 ustawy o kredycie konsumenckim. Stosownie do art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy polegające na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Zgodnie z art. 5 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim całkowita kwota pożyczki to suma wszystkich środków pieniężnych, które pożyczkodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy pożyczki. Art. 5 pkt 8 ww. ustawy stanowi, że całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta to suma całkowitego kosztu pożyczki i całkowitej kwoty pożyczki. W myśl art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy o kredycie konsumenckim umowa pożyczki powinna określać całkowitą kwotę pożyczki.

W ocenie Prezesa Urzędu, z definicji całkowitej kwoty pożyczki określonej w przywołanym powyżej art. 5 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim wynika, że suma wszystkich środków pieniężnych, które pożyczkodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy pożyczki (całkowita kwota kredytu), to kwota, jaką konsument będzie

mógł w dowolny sposób dysponować po zawarciu umowy. Kwota ta nie obejmuje kredytowanych kosztów pożyczki, które niewątpliwie należy zaliczyć do całkowitego kosztu pożyczki. Skoro koszty pożyczki, w tym kredytowane koszty pożyczki, razem z całkowitą kwotą pożyczki składają się na całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta, to kredytowane koszty pożyczki nie mogą zawierać się w całkowitej kwocie pożyczki. Przeciwnie stanowisko oznaczałoby dwukrotne uwzględnienie kredytowanych kosztów pożyczki w całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta (zarówno jako część całkowitego kosztu pożyczki, jak i jako część całkowitej kwoty pożyczki).

Podobne zdanie w niniejszej kwestii zajęła Komisja Europejska w *Wytycznych w sprawie stosowania przepisów dyrektywy o kredycie konsumenckim dotyczących rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania*⁴. Zgodnie z powyższym dokumentem całkowita kwota kredytu („*total amount of credit*”) nie obejmuje kwot, które stanowią koszt udzielonego kredytu, gdyż są one zamieszczone w całkowitym koszcie kredytu. Jako przykład Komisja podaje sytuację, w której wierzyciel udziela konsumentowi kredytu na kwotę 5000 euro, przy czym koszt udzielenia kredytu w wysokości 100 euro jest wliczony w pulę udostępnianą konsumentowi i następnie potrącany jest w momencie wypłaty środków. Faktycznie więc konsument może rozporządzać jedynie 4900 euro i to właśnie ta kwota – w ocenie Komisji Europejskiej – powinna stanowić całkowitą kwotę kredytu (całkowitą kwotę pożyczki). Należy zaznaczyć, że konsument decydując się na zawarcie umowy pożyczki zainteresowany jest uzyskaniem określonej kwoty pieniężnej, którą zamierza spożytkować w wybranym celu. Zatem, przede wszystkim jest dla niego istotne, jaką kwotą w ramach udzielonej pożyczki będzie mógł swobodnie rozporządzać z przeznaczeniem na ten cel (np. zakup samochodu). Konsument wie, ile pieniędzy potrzebuje, aby zrealizować wybrany cel. Zawierając umowę z Eden Finance potrzebuje informacji, czy zaciągnięta pożyczka wystarczy do opłacenia jego realizacji. Stąd też ustawodawca nałożył na pożyczkodawców i pośredników kredytowych obowiązek udzielenia konsumentowi tej, jednej z kluczowych, informacji w formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy o kredycie konsumenckim, jak również w umowie pożyczki.

⁴ European Commission, Commission staff working document *Guidelines on the application of Directive 2008/48/EC (Consumer Credit Directive) in relation to costs and the Annual Percentage Rate of charge*, SWD(2012) 128 final, Bruksela 8 maja 2012 r. s. 11.

W umowach pożyczki zawartych w oparciu o zakwestionowane wzorce umowne Spółka wskazuje kwotę, jaką wypłaca konsumentowi po potrąceniu kredytowanych kosztów określając ją jako „kwota do wypłaty”. Eden Finance wprowadził zatem nowe pojęcie dla określenia środków, jakimi konsument może swobodnie dysponować po zawarciu umowy. Jest to jednak, w ocenie Prezesa Urzędu, zachowanie nieprawidłowe, gdyż pozbawia konsumenta rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o całkowitej kwocie pożyczki, zdefiniowanej w art. 5 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim.

Spółka do całkowitej kwoty pożyczki prezentowanej w umowach pożyczki zawartych w oparciu o zakwestionowane wzorce umowne wlicza kredytowany koszt w postaci dodatkowej opłaty przygotowawczej.

Mając powyższe na uwadze, zdaniem Prezesa UOKiK, Eden Finance nie przekazuje więc konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji o całkowitej kwocie pożyczki w umowach pożyczki, co prowadzi do uznania, że to działanie stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Od dnia 1 marca 2015 r. Eden Finance rozpoczął zawieranie umów pożyczki w oparciu o zmienione wzorce umowne. Spółka w części I wzorca umownego zrezygnowała z posługiwania się pojęciem „kwoty do wypłaty”, a w umowach pożyczki zawieranych w oparciu o zmienione wzorce Eden Finance rozpoczął prawidłowe prezentowanie wysokości całkowitej kwoty pożyczki, czyli środków rzeczywiście udostępnionych konsumentowi. Należy zatem stwierdzić, iż nowe umowy pożyczki zostały dostosowane do przepisów ustawy o kredycie konsumenckim w zakresie postawionego Spółce w pkt. I.1. sentencji niniejszej decyzji zarzutu. Eden Finance w toku postępowania nie wykazał, iż pozostające w obrocie umowy pożyczki nieprawidłowo wskazujące całkowitą kwotę pożyczki zostały aneksowane w tym zakresie i dostosowane do przepisów ustawy o kredycie konsumenckim. Z tego też względu Prezes UOKiK nie stwierdził zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w tym zakresie⁵.

Prezes Urzędu ustalił również, iż Eden Finance nie dostosował części II nowego wzorca umowy pożyczki do zgodnego z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim pojęcia

⁵ Szersze uzasadnienie braku stwierdzenia zaniechania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów przy niedokonaniu przez Spółkę aneksowania umów pożyczki, o którym mowa powyżej, znajduje się na str. 47-48.

„całkowitej kwoty pożyczki”. Spółka w pkt. 2.2. wzorca umownego wskazuje: *kwota do wypłaty jest ustalana, jako całkowita kwota pożyczki pomniejszona o koszty obsługi związanej z czynnościami Pożyczkodawcy przygotowującymi zawarcie umowy pożyczki (zwana w dalszej części umowy, jako Oplata przygotowawcza (pkt I.2. powyżej)) oraz o opłatę z tytułu zawarcia umowy pożyczki, jeżeli umowa jest zawierana z opcją obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania (...)*. Pomimo zatem, iż Spółka w sposób prawidłowy podaje w I części umowy wysokość całkowitej kwoty pożyczki (rezygnując z podawania „kwoty do wypłaty” i zastępując ją „całkowitą kwotą pożyczki”), to treść wzorca może wprowadzać konsumentów w błąd co do definicji kwoty do wypłaty i całkowitej kwoty pożyczki. Nie jest to jednak przedmiot postawionego Eden Finance w niniejszym postępowaniu zarzutu. Zwrócić należy jednak uwagę, iż takie działanie Spółki może stanowić przedmiot zainteresowania Prezesa Urzędu w innym postępowaniu. Celowe jest dostosowanie przez Eden Finance części II wzorca umowy pożyczki do definicji „całkowitej kwoty pożyczki” zgodnej z ustawą o kredycie konsumenckim.

Ad I.2. i II.2.

W pkt. I.2. sentencji mniejszej decyzji Prezes Urzędu uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Spółki polegające na niewskazywaniu w umowie pożyczki („pożyczka dom”) rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, co stanowi naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy o kredycie konsumenckim, a w pkt. II.2. uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Eden Finance polegające na niewskazywaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz o innych opłatach z tytułu zaległości w spłacie pożyczki, co narusza art. 13 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim.

Stosownie do art. 13 ust. 1 pkt 12 ustawy o kredycie konsumenckim, pożyczkodawca lub pośrednik kredytowy przed zawarciem umowy pożyczki jest zobowiązany podać konsumentowi na trwałym nośniku informację o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualnie inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie pożyczki. Z kolei zgodnie z przepisem art. 14 ust. 1 tej ustawy pożyczkodawca przekazuje konsumentowi te dane na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy. Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy o kredycie konsumenckim umowa pożyczki powinna określać roczną stopę

oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie pożyczki.

Prezes Urzędu ustalił, iż w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* Spółka wskazywała: *Eden Finance Sp. z o.o. z tytułu zadłużenia przeterminowanego pobiera odsetki ustawowe. Stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego jest równa czterokrotności stopy lombardowej (...)*. Spółka nie podawała zatem stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, czyli konkretnej wartości liczbowej (a dodatkowo prezentowała sprzeczne informacje – odsetki ustawowe to nie odsetki maksymalne, równe czterokrotności stopy lombardowej). Prezes UOKiK ustalił także, że w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* w rubryce „skutek braku płatności” Spółka nie podawała informacji, iż w przypadku braku płatności przez konsumenta, może on zostać obciążony dodatkowo opłatą za kierowane do niego wezwania do zapłaty, monity telefoniczne oraz wizyty doradcy. Możliwość obciążenia konsumenta ww. opłatami wynika wprost z treści umów pożyczki przekazanych Prezesowi Urzędu przez Eden Finance – pkt 7.2 umowy pożyczki: *Działania zmierzające do wyjaśnienia przyczyn związanych z opóźnieniem w terminowej spłacie pożyczki oraz do odzyskania przeterminowanego zadłużenia (Działania Wyjaśniające) przybierają postać wezwań do zapłaty wysyłanych listami zwykłymi albo poleconymi, monitów telefonicznych oraz wizyt doradcy (...)* W związku z podejmowanymi działaniami Pożyczkodawca ma prawo do naliczenia, nie później niż do dnia wypowiedzenia umowy pożyczki, opłat tytułem kosztów ponoszonych w powyżej określonym celu w wysokości opłat w kwotach: (...). Prezes UOKiK ustalił również, iż w umowach pożyczki zawartych w oparciu o zakwestionowane wzorce umowne Eden Finance wskazuje w pkt. 7.1: *W przypadkach, kiedy Pożyczkobiorca opóźnia się w terminowej spłacie pożyczki ustalonej zgodnie z Harmonogramem spłat Pożyczkodawca ma prawo do: naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie w terminowej spłacie pożyczki (...)*, co oznacza, że również w ww. umowach pożyczki Spółka nie wskazuje stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego w postaci konkretnej wartości liczbowej.

Zachowanie Eden Finance, w ocenie Prezesa UOKiK, narusza art. 13 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim w zakresie *Formularzy informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* oraz art. 30 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy w zakresie umów pożyczki i stanowi działanie bezprawne.

Prezes Urzędu ustalił, iż od dnia 1 marca 2015 r. w umowach pożyczki zawieranych w oparciu o zmienione wzorce umowne Spółka wskazuje roczną stopę oprocentowania

zadłużenia przeterminowanego w postaci konkretnej wartości liczbowej. Eden Finance nie wykazał w toku postępowania, iż pozostające w obiegu umowy pożyczki niezawierające ww. informacji w swojej treści zostały aneksowane w tym zakresie i dostosowane do przepisów ustawy o kredycie konsumenckim. Z tego też względu Prezes UOKiK nie stwierdził zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w zakresie umów pożyczki⁶. Od dnia 1 marca 2015 r. również w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* Spółka wskazuje informację o stopie zadłużenia przeterminowanego oraz o innych opłatach z tytułu zaległości w spłacie pożyczki. W związku z powyższym Prezes Urzędu stwierdził zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w odniesieniu do *Formularzy informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego*.

Ad I.3.

Prezes Urzędu w pkt. I.3. sentencji niniejszej decyzji uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Eden Finance polegające na niewskazywaniu w umowach pożyczki („pożyczka dom”) kwoty odsetek należnych w stosunku dziennym, co stanowi naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim.

Zgodnie z treścią art. 53 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, konsument ma prawo, bez podania przyczyny, do odstąpienia od umowy pożyczki w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia. W takim wypadku konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy pożyczki, z wyjątkiem odsetek za okres od dnia wypłaty pożyczki do dnia spłaty pożyczki (art. 54 ust. 1 ww. ustawy). W celu ułatwienia wyliczenia kwoty, jaką trzeba zwrócić, ustawodawca nakazał, by w umowie pożyczki podawać kwotowo odsetki należne w stosunku dziennym w wypadku odstąpienia od umowy, na co wskazuje wprost art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim.

Prezes Urzędu przeanalizował umowy pożyczki zawierane przez konsumentów ze Spółką w oparciu o zakwestionowane wzorce umowne w kontekście wypełnienia przez Eden Finance dyspozycji ustawowych wskazanych powyżej i stwierdził, że Spółka nie

⁶ Szersze uzasadnienie braku stwierdzenia zaniechania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów przy niedokonaniu przez Spółkę aneksowania umów pożyczki, o którym mowa powyżej, znajduje się na str. 47-48.

zawiera w ich treści informacji o kwocie odsetek od pożyczki należnych w stosunku dziennym w przypadku odstąpienia konsumenta od umowy pożyczki.

Zachowanie polegające na niewypełnianiu przez Spółkę w całości dyspozycji art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim, zdaniem Prezesa UOKiK, jest bezprawne.

Prezes Urzędu ustalił, iż Spółka od dnia 1 marca 2015 r. wprowadziła w części I wzorca umowy pożyczki pozycję 4b) „kwota odsetek w stosunku dziennym”. W umowach pożyczki zawieranych w oparciu o te wzorce Eden Finance, poza samym wskazaniem nazwy tej pozycji, nie podaje tej kwoty liczbowo. Konsument nadal nie wie, ile wynoszą go odsetki w stosunku dziennym w przypadku odstąpienia konsumenta od umowy. Nie było zatem możliwe stwierdzenie przez Prezesa UOKiK zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w analizowanym zakresie.

Ad II.1.

W pkt. II.1. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Eden Finance polegające na niepodawaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) w pozycji „inne koszty, które Pan/Pani zobowiązany jest ponieść w związku z umową” zamieszczonej w rubryce „koszty, które zobowiązany/a będzie Pan/i ponieść w związku z umową o kredyt” informacji o dodatkowej opłacie przygotowawczej oraz opłacie za obsługę pożyczki w domu, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową pożyczki, co stanowi naruszenie art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. art. 14 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim.

Zgodnie z treścią art. 13 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim, pożyczkodawca lub pośrednik kredytowy przed zawarciem umowy pożyczki jest zobowiązany podać konsumentowi na trwałym nośniku informację o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową pożyczki, w szczególności odsetkach, opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane pożyczkodawcy, oraz warunki na jakich te koszty mogą ulec zmianie. Z kolei zgodnie z przepisem art. 14 ust. 1 tej ustawy pożyczkodawca przekazuje konsumentowi te dane na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy.

Prezes Urzędu ustalił, że w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* przekazywanych pożyczkobiorcom w pozycji „inne koszty, które Pan/Pani zobowiązany jest ponieść w związku z umową” zamieszczonej w rubryce „koszty, które zobowiązany/a będzie Pan/i ponieść w związku z umową o kredyt” wymieniana była jedynie wysokość opłaty przygotowawczej, a nie wskazywano wysokości opłaty za obsługę pożyczki w domu oraz wysokości dodatkowej opłaty przygotowawczej.

Podkreślić należy, iż *Formularz* jest kwalifikowaną informacją o charakterze quasi-oferty. Winien być zatem sformułowany w sposób pełny, spójny, niesprzeczny, przejrzysty i jednoznaczny, aby konsument miał dokładne informacje w zakresie wysokości kosztów związanych z zaciąganym zobowiązaniem. W przeciwnym razie nie będzie w stanie podjąć racjonalnej decyzji dotyczącej zawarcia umowy z konkretnym kredytodawcą/pożyczkodawcą. Wpisanie przez Spółkę do *Formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego* wykorzystywanego przy pożyczce z obsługą w domu w rubryce „koszty, które zobowiązany/a będzie Pan/i ponieść w związku z umową o kredyt” informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu oraz dodatkowej opłacie przygotowawczej ma na celu uświadomić konsumentowi, jaką kwotę musi zapłacić za skorzystanie z dodatkowej opcji obsługi pożyczki w domu. Wskazanie na te opłaty w ww. rubryce formularza umożliwić ma konsumentowi podjęcie świadomej decyzji co do tego, czy chce ponieść dodatkowe koszty w określonej przez Spółkę wysokości i skorzystać z ww. opcji. Należy dodatkowo zaznaczyć, iż pobierane aktualnie opłaty z tytułu skorzystania przez konsumenta z opcji obsługi pożyczki w domu (opłata za obsługę pożyczki w domu i dodatkowa opłata przygotowawcza) stanowią łącznie znaczną część kosztów pożyczki.

Przykładowo (w oparciu o załącznik nr 2 do pisma Spółki z dnia 16 września 2013 r. w postaci umów pożyczki): (1) przy pożyczce na kwotę 1100 zł spłacanej w 30 tygodniowych ratach, dodatkowa opłata przygotowawcza wynosi 33 zł, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi: 682 zł, (2) przy pożyczce na kwotę 400 zł spłacanej w 30 tygodniowych ratach, dodatkowa opłata przygotowawcza wynosi 12 zł, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi: 248 zł, (3) przy pożyczce na kwotę 700 zł spłacanej w 30 tygodniowych ratach, dodatkowa opłata przygotowawcza wynosi 21 zł, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi: 434 zł, (4) przy pożyczce na kwotę 1500 zł spłacanej w 30 tygodniowych ratach, dodatkowa opłata przygotowawcza wynosi 45 zł, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi: 930 zł, (5) przy

pożyczce na kwotę 1800 zł spłacanej w 44 tygodniowych ratach, dodatkowa opłata przygotowawcza wynosi 54 zł, opłata za obsługę pożyczki w domu wynosi: 1278 zł⁷.

Wobec powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, opisane działanie Spółki polegające na niepodawaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* wykorzystywanym przy zawieraniu umów pożyczki z obsługą w domu w rubryce „koszty, które zobowiązany/a będzie Pan/i ponieść w związku z umową o kredyt” informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu oraz dodatkowej opłacie przygotowawczej, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową pożyczki narusza art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim.

Jak ustalił Prezes Urzędu, Eden Finance w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* wykorzystywanych przy zawieraniu umów pożyczki stosowanych w obrocie konsumenckim od dnia 1 marca 2015 r. wskazuje w ww. rubryce informację o opłacie za obsługę pożyczki w domu oraz dodatkowej opłacie przygotowawczej, a tym samym zaniechał stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym

Przepis art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w punkcie 3 stanowi, iż za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Nieuczciwe praktyki rynkowe zostały określone w ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Na podstawie definicji zawartej w art. 2 pkt 4 tej ustawy przez praktyki rynkowe rozumie się działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy, sposób postępowania, oświadczenie lub informację handlową, w szczególności reklamę i marketing, bezpośrednio związane z promocją lub nabyciem produktu przez konsumenta. Należy wskazać, że pojęcie produktu wskazane w art. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym ma szeroki zakres i obejmuje każdy towar lub usługę. Zatem działanie Eden Finance, polegające na podawaniu konsumentowi informacji o całkowitym koszcie pożyczki, całkowitej kwocie pożyczki oraz wysokości rzeczywistej

⁷ „Kwota pożyczki” wskazywana przez Prezesa Urzędu w niniejszej decyzji przy prezentowaniu przykładów to kwota wypłacana przez Spółkę konsumentowi.

rocznej stopy oprocentowania spełnia powyższe kryteria i może zostać uznane za praktykę rynkową w rozumieniu niniejszej ustawy.

Nieuczciwa praktyka rynkowa

Dokonując analizy praktyki rynkowej stosowanej przez przedsiębiorcę, należy poddać ocenie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym to, czy dana praktyka jest nieuczciwa. Należy zauważyć, iż w świetle art. 4 ust. 1 tej ustawy, praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta, zarówno przed zawarciem umowy, w trakcie jej zawierania, jak i po jej zawarciu. Zgodnie z ust. 2 powołanego przepisu za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie sprzeczne z prawem kodeksu dobrych praktyk. Praktyki te nie podlegają ocenie w świetle przesłanek określonych w ust. 1. Podkreślenia wymaga, że art. 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym wprost zakazuje stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych.

W związku z powyższym zasadne jest zatem wykazanie, iż działanie Eden Finance określone w pkt. I.4., I.5., II.3., II.4., II.5. sentencji niniejszej decyzji stanowi praktykę rynkową wprowadzającą w błąd.

Praktyka rynkowa – działanie wprowadzające w błąd

W myśl art. 5 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął.

Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji (art. 5 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy).

Wymaga podkreślenia, że obowiązek rzetelnego informowania konsumentów obejmuje wszystkie etapy sprzedaży, począwszy od przekazów reklamowych (ofertowych), których celem jest zainteresowanie potencjalnych nabywców ofertą handlową przedsiębiorcy, aż do momentu zawarcia umowy, której przedmiotem będzie nabycie towaru lub usługi.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę, iż ustawa o kredycie konsumenckim stanowi implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz. U.UE L z dnia 22 maja 2008 r., dalej również dyrektywa w sprawie umów o kredyt konsumencki, dyrektywa). W motywie 18 do tej dyrektywy ustawodawca europejski wskazał, iż konsumentom powinno zapewnić się ochronę przed nieuczciwymi lub wprowadzającymi w błąd praktykami, w szczególności w odniesieniu do ujawnianych przez kredytodawcę informacji, zgodnie z dyrektywą 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 149 z dnia 11 czerwca, 2005 r.). Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, o przepisy której Prezes Urzędu rozstrzyga w zakresie pkt. I.4., I.5., II.3., II.4., II.5. sentencji niniejszej decyzji, stanowi implementację ww. dyrektywy.

Przeciętny konsument

Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, w tym w art. 5 ust. 1 ustawy posługuje się pojęciem przeciętnego konsumenta. Zgodnie z treścią art. 2 pkt 8 ww. ustawy przeciętny konsument jest to konsument dostatecznie poinformowany, uważny i ostrożny. Oceny, zgodnie z brzmieniem ustawy, dokonuje się z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej lub na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy, ze względu na szczególne cechy, takie jak wiek, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa.

Oceniając działania Eden Finance pod kątem naruszenia ww. ustawy, konieczne jest zatem odniesienie się do pojęcia przeciętnego konsumenta. Będące przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia działania Spółki powinno być wobec tego oceniane z perspektywy przeciętnego jej adresata. Należy zatem ocenić, czy mógł on zostać wprowadzony w błąd poprzez przedmiotowe działania Eden Finance, tzn. czy mógł powziąć błędne przekonanie o całkowitym koszcie pożyczki (pkt I.4. i II.4. sentencji niniejszej decyzji), wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (pkt I.5. i II.5. sentencji niniejszej decyzji) oraz całkowitej kwocie pożyczki (pkt. II.3. sentencji niniejszej decyzji).

Należy wskazać, że adresatem zakwestionowanych praktyk stosowanych przez Spółkę jest ogół konsumentów. Możliwość zawarcia umowy pożyczki z Eden Finance nie jest ograniczona dla określonej, dającej się wyodrębnić na podstawie wspólnej cechy grupy konsumentów. Zawarcie umowy pożyczki ze Spółką możliwe jest przez nieograniczony krąg odbiorców, potencjalnie każdą osobę, która chciałaby skorzystać z oferty Eden Finance.

W związku z powyższym za przeciętnego konsumenta należy uznać w niniejszej sprawie konsumenta dostatecznie dobrze poinformowanego, uważnego i ostrożnego przy uwzględnieniu czynników społecznych, kulturowych i językowych charakterystycznych dla polskiego konsumenta. Wskazanie na cechy takie jak dostateczne poinformowanie, uwaga oraz ostrożność określa pewien zespół cech mentalnych konsumenta (jego „przeciętność”), polegająca na tym, że z jednej strony można wymagać od niego pewnego stopnia wiedzy i orientacji w rzeczywistości, lecz z drugiej strony nie możemy uznać, iż jego wiedza jest kompletna i profesjonalna.

Wskazania wymaga, iż każdy konsument ma prawo do rzetelnej informacji, która – przy założeniu dokonania z jego strony aktów staranności celem zrozumienia istoty kierowanych do niego przez przedsiębiorcę informacji – nie będzie wprowadzać w błąd. Należy wyraźnie podkreślić, iż nie bez znaczenia jest sposób przekazania przeciętnemu konsumentowi informacji dotyczących zawieranej umowy, bowiem prawo konsumenta do transparentności przekazu profesjonalisty (należytego poinformowania) ma kardynalne znaczenie dla świadomego procesu decyzyjnego konsumenta. Naruszenie tego prawa (brak transparentności, nienależyte przekazanie informacji, przekazanie informacji nieprawdziwych) może skutkować bowiem tym, iż nawet przeciętny konsument nie będzie w stanie wykorzystać swojej wiedzy, ostrożności, racjonalnego postrzegania rzeczywistości i rozpoznać grożącego mu niebezpieczeństwa w postaci bezprawnych działań profesjonalisty. W tak zakłóconych warunkach przeciętny konsument nie będzie miał możliwości podjęcia świadomej decyzji. Zatem przeciętny konsument w wyniku stosowania przez przedsiębiorcę praktyki rynkowej wprowadzającej w błąd może podjąć decyzję, której inaczej by nie podjął.

W związku z powyższym działania przeprowadzone przez Eden Finance określone w pkt. I.4., I.5., II.3., II.4., II.5. sentencji decyzji należy oceniać przez pryzmat wyżej opisanego modelu konsumenta, który jest adresatem tychże działań Spółki i adresatem praktyki rynkowej stosowanej przez Eden Finance.

W ocenianych w przedmiotowym postępowaniu okolicznościach należy uznać, iż wskazywanie przez Spółkę nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki,

wysokości rrsu oraz całkowitej kwocie pożyczki tworzyło po stronie konsumentów wrażenie, iż warunki udzielanej pożyczki są bardziej korzystne niż miało to miejsce w rzeczywistości. Ma to wpływ na postrzeganie i ocenę oferty Spółki. W omawianych okolicznościach dochodziło do istotnego zniekształcenia zachowania rynkowego konsumenta.

Ad I.4. i II.4.

W punkcie I.4. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu uznał za nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym działanie Spółki polegające na podawaniu w umowie pożyczki („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki, a w pkt. II.4. sentencji niniejszej decyzji uznał za nieuczciwą praktykę rynkową określoną również w art. art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. ustawy działanie Eden Finance polegające na podawaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki.

Stosownie do przepisu art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim, całkowity koszt pożyczki to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową pożyczki, w szczególności: a) odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane pożyczkodawcy oraz b) koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania pożyczki – z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. Jak wynika z powołanej ustawowej definicji całkowitego kosztu pożyczki, jest to suma wszystkich kosztów, jakimi obciążony jest konsument w związku z zawarciem umowy pożyczki. Jedynym wyjątkiem, którego nie wlicza się do całkowitego kosztu pożyczki, jest koszt opłat notarialnych. Ustawodawca w przywołanej definicji wymienia koszty, jakie należy przede wszystkim uwzględnić w całkowitym koszcie pożyczki, jednak nie jest to zamknięty katalog kosztów, na co wskazuje określenie „w szczególności”. Prezes Urzędu stoi zatem na stanowisku, co wynika wprost z zacytowanej powyżej definicji, iż całkowity koszt pożyczki prezentowany przez Eden Finance powinien zawierać wszystkie koszty ponoszone przez konsumenta w związku z umową pożyczki. Za niepodważalny należy uznać fakt, iż konsument decydujący się na skorzystanie z opcji obsługi pożyczki w domu, zobowiązany jest ponieść koszty dodatkowe w związku z umową pożyczki, tj. m.in. koszt dodatkowej opłaty przygotowawczej, a zatem opłata ta mieści się w definicji całkowitego kosztu pożyczki.

Jak podniósł ustawodawca europejski w motywie 20 do dyrektywy w sprawie umów o kredyt konsumencki, faktyczna wiedza kredytodawcy na temat tych kosztów powinna być oceniana obiektywnie z uwzględnieniem wymogów staranności zawodowej. Mając powyższe na uwadze należy zauważyć, iż Eden Finance dysponuje wiedzą na temat kosztu dodatkowej opłaty przygotowawczej i jej wysokości w przypadku skorzystania przez konsumenta z opcji obsługi pożyczki w domu.

Z przekazanych przez Eden Finance dokumentów wynika, iż Spółka nie wlicza do całkowitego kosztu pożyczki kosztu dodatkowej opłaty przygotowawczej.

Podając informację o całkowitym koszcie pożyczki, należy wziąć pod uwagę warunki umowy. Jeżeli umowa przewiduje, że konsument ponosi koszty usług dodatkowych – należy wziąć je pod uwagę w informacji o całkowitym koszcie pożyczki. Stąd też, gdy umowa przewiduje obowiązek zapłaty dodatkowej opłaty przygotowawczej, to – ponieważ poniesienie tej opłaty jest konieczne do zawarcia umowy – opłata ta powinna zostać uwzględniona w całkowitym koszcie pożyczki.

W opinii Prezesa Urzędu Spółka, podając informację o całkowitym koszcie pożyczki w umowach pożyczki oraz *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego*, powinna wziąć pod uwagę warunki konkretnej umowy. Należy podkreślić, iż koszt dodatkowej opłaty przygotowawczej stanowi koszt usługi dodatkowej zgodnie z art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim – poniesienie tego dodatkowego kosztu jest bowiem niezbędne dla uzyskania pożyczki z obsługą w domu. Konsument wybierający tę opcję pożyczki, zmuszony jest ponieść ww. koszt, a zatem jest on nierozzerwalnie związany z pożyczką. Zawarcie umowy pożyczki z obsługą w domu nie jest możliwe bez poniesienia kosztów usług dodatkowych, w tym dodatkowej opłaty przygotowawczej. Stąd też, gdy umowa przewiduje obowiązek zapłaty dodatkowej opłaty przygotowawczej, to – ponieważ poniesienie tej opłaty było konieczne do zawarcia tej konkretnej umowy z obsługą w domu – opłata ta powinna zostać uwzględniona w całkowitym koszcie pożyczki. Podkreślenia wymaga, iż stwierdzenie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów określonych w pkt. I.4. i II.4. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu opiera właśnie na umowach pożyczki, a nie wzorcach umownych oraz wypełnionych *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* z uwagi na fakt, iż praktyki te przejawiają się dopiero w umowach i opracowanych i wypełnionych dla konsumentów *Formularzy*. Nieprawdziwa informacja o całkowitym koszcie pożyczki przekazywana

konsumentom korzystającym z opcji obsługi pożyczki w domu, wprowadza konsumentów w błąd co do rzeczywistej wysokości wszystkich ponoszonych kosztów.

Przeciętny konsument korzystający z opcji obsługi pożyczki w domu mógł zatem uznać, iż całkowity koszt pożyczki podawany w umowie stanowi sumę wszelkich kosztów, jakie zobowiązany jest ponieść w związku zawarciem umowy pożyczki z Eden Finance, podczas gdy informacja o całkowitym koszcie pożyczki nie uwzględniała kosztu dodatkowej opłaty przygotowawczej. Poprzez stosowanie przez Spółkę zakwestionowanych w tym miejscu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów cel ustawodawcy krajowego i europejskiego ujawniający się w dążeniu do budowania jasnych, transparentnych i opartych na porównywalności warunków ofert również nie został osiągnięty. Rzetelne porównywanie przez przeciętnego konsumenta warunków umowy pożyczki w oparciu o kryterium wysokości całkowitego kosztu pożyczki było w takiej sytuacji niemożliwe. Konsument wprowadzony w błąd nieprawdziwą informacją o wysokości całkowitego kosztu pożyczki mógł zawrzeć umowę pożyczki, której warunki wydawały się najbardziej korzystne, podczas gdy rzeczywiste warunki umowy mogły być dla konsumenta mniej atrakcyjne z ekonomicznego punktu widzenia. Informacje przekazywane przez przedsiębiorców konsumentom w zakresie mającym wpływ na ich sytuację finansową powinny być rzetelne, prawdziwe i pełne.

Podsumowując, należy zauważyć, że konsument pod wpływem wprowadzającej w błąd nieprawdziwej informacji o wysokości całkowitego kosztu pożyczki prezentowanej w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* oraz w umowie pożyczki mógł zawrzeć umowę pożyczki z Eden Finance zamiast wybrać ofertę korzystniejszą spośród innych dostępnych na rynku usług finansowych ofert kredytów konsumenckich / pożyczek, kierując się mylnym wyobrażeniem o wysokości całkowitego kosztu pożyczki. Nieuwzględnianie kosztu dodatkowej opłaty przygotowawczej do całkowitego kosztu pożyczki w przypadku skorzystania przez konsumenta z opcji obsługi pożyczki w domu powodowało korzystniejsze postrzeganie warunków umowy pożyczki zawieranej ze Spółką przez adresata zakwestionowanej praktyki. Prezentowanie niepełnego kosztu pożyczki jako całkowitego kosztu pożyczki w porównaniu z rzeczywistością uwzględniającym wszelkie koszty całkowitym kosztem pożyczki zwiększało zainteresowanie ofertą Eden Finance. Wprowadzenie w błąd poprzez udzielanie konsumentom nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki rzutuje zatem na prawidłowość podejmowanej decyzji rynkowej. Konsument mógł zawrzeć umowę pożyczki, czego mógłby nie zrobić w przypadku

posiadania pełnej wiedzy o całkowitym koszcie pożyczki uwzględniającym koszt dodatkowej opłaty przygotowawczej. Uzasadnionym jest zatem przyjęcie, że przeciętny konsument, sugerując się wprowadzającą w błąd nieprawdziwą informacją o całkowitym koszcie pożyczki, mógł podjąć decyzję, której inaczej by nie podjął, tj. mógł zawrzeć umowę pożyczki z Eden Finance.

Wobec powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, opisane działania Spółki określone w pkt. I.4. oraz II.4. sentencji niniejszej decyzji stanowią nieuczciwe praktyki rynkowe, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym w zw. z art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim.

Eden Finance w umowach pożyczki z obsługą w domu, jak również w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* od dnia 1 marca 2015 r., jak ustalił Prezes Urzędu, prezentuje prawidłowo całkowity koszt pożyczki tj. zgodnie z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim. Spółka w całkowitym koszcie pożyczki uwzględnia dodatkową opłatę przygotowawczą. Eden Finance nie wykazał w toku postępowania, iż pozostające w obiegu umowy pożyczki wskazujące nieprawdziwą informację o całkowitym koszcie pożyczki zostały aneksowane w tym zakresie i dostosowane do przepisów ustawy o kredycie konsumenckim. Podkreślić należy, iż konsument przez cały okres trwania umowy pożyczki ponosi koszty z nią związane, a zatem poinformowanie konsumentów o prawdziwej wysokości całkowitego kosztu pożyczki poprzez aneksowanie umowy jest konieczne. W związku z powyższym Prezes Urzędu stwierdził zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów związanej z podawaniem nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki z datą 1 marca 2015 r. wyłącznie w odniesieniu do *Formularzy informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego*⁸.

Ad I.5. i II.5.

W punkcie I.5. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu uznał za nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym działanie Eden Finance polegające na podawaniu w umowie pożyczki („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy

⁸ Szersze uzasadnienie braku stwierdzenia zaniechania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów przy niedokonaniu przez Spółkę aneksowania umów pożyczki, o którym mowa powyżej, znajduje się na str. 47-48.

oprocentowania, a w pkt. II.5. sentencji niniejszej decyzji uznał za nieuczciwą praktykę rynkową również w rozumieniu art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. ustawy działanie Spółki polegające na podawaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania.

W myśl art. 5 pkt 12 ustawy o kredycie konsumenckim rzeczywista roczna stopa oprocentowania to całkowity koszt pożyczki ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty pożyczki w stosunku rocznym. Należy również zauważyć, iż w motywie 19 do dyrektywy w sprawie umów o kredyt konsumencki ustawodawca europejski wskazał, iż w celu zapewnienia możliwie największej przejrzystości i porównywalności ofert takie informacje (informacje na temat warunków i kosztów kredytu oraz zobowiązań konsumenta – przyp. aut.) powinny w szczególności zawierać rzeczywistą roczną stopę oprocentowania mającą zastosowanie do danego kredytu, określaną w całej Wspólnocie w taki sam sposób. Podawanie przez wszystkich kredytodawców i pożyczkodawców rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania liczonej w ten sam sposób (w myśl art. 25 ust. 3 ustawy o kredycie konsumenckim sposób jej obliczenia określa załącznik nr 4 do ustawy) i obrazującej, jaki jest rzeczywisty wyrażony procentowo koszt kredytu/pożyczki, pozwala konsumentowi porównywać oferty różnych kredytodawców /pożyczkodawców oraz wybrać najbardziej korzystną finansowo opcję. Dlatego tak ważne jest, aby rzeczywista roczna stopa oprocentowania liczona była w sposób prawidłowy.

Prezes Urzędu ustalił, że w zawieranych z konsumentami umowach o pożyczkę, jak również *Formularzach informacyjnych* sporządzanych uprzednio do tych umów, Spółka błędnie informowała konsumentów o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania⁹.

Przykład 1:

kwota do wypłaty: 400 zł

liczba tygodniowych rat: 30

wysokość pierwszej raty: 24,23 zł, wysokość każdej pozostałej raty: 24,13 zł

rrso prezentowane przez Eden Finance: 140,79%

rrso wg obliczeń Prezesa Urzędu: 817,10%

⁹ Przykłady prezentowane są w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w toku postępowania.

Przykład 2:

kwota do wypłaty: 1100 zł

liczba tygodniowych rat: 30

wysokość pierwszej raty: 66,28 zł, wysokość każdej pozostałej raty: 66,37 zł

rrso prezentowane przez Eden Finance: 140,79%

rrso wg obliczeń Prezesa Urzędu: 816,61%

Przykład 3:

kwota do wypłaty: 2000 zł

liczba tygodniowych rat: 44

wysokość każdej raty: 87,50 zł

rrso prezentowane przez Eden Finance: 109,98%

rrso wg obliczeń Prezesa Urzędu: 454,12%

W takiej sytuacji przeciętny konsument mógł uznać, iż prezentowana przez Spółkę rzeczywista roczna stopa oprocentowania liczona była w sposób prawidłowy, podczas gdy jej faktyczna wartość była znacząco wyższa od deklarowanej przez Eden Finance. Poprzez takie działanie Spółki cel ustawodawcy krajowego (zbieżny z celem ustawodawcy europejskiego) ujawniający się w dążeniu do budowania jasnych, transparentnych i opartych na porównywalności warunków ofert, nie zostaje osiągnięty. Porównywanie wysokości rrsu kredytów konsumenckich / pożyczek jest zaburzony i wprowadzony w błąd konsument może zawrzeć umowę pożyczki, która w rzeczywistości nie jest ofertą najbardziej korzystną finansowo. W opinii Prezesa Urzędu informacje prezentowane przez przedsiębiorców mające bezpośredni wpływ na sytuację ekonomiczną konsumenta powinny być jak najbardziej rzetelne, prawdziwe i pełne. Przeciętny konsument w sferze dotyczącej jego finansów wymaga szczególnej ochrony ze strony Prezesa UOKiK.

Sumując rozważania należy wskazać, że konsument pod wpływem wprowadzającej w błąd nieprawdziwej informacji o wysokości rrsu mógł zawrzeć umowę pożyczki z Eden Finance zamiast wybrać ofertę korzystniejszą spośród innych dostępnych na rynku usług finansowych ofert kredytów konsumenckich / pożyczek kierując się mylnym wyobrażeniem o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, co powodowało korzystniejsze postrzeganie warunków umowy pożyczki zawieranej ze Spółką przez adresata zakwestionowanej praktyki. Zaniżona wartość rrsu w porównaniu z faktyczną jej wysokością

niewątpliwie zwiększała zainteresowanie ofertą Eden Finance. Wprowadzenie w błąd poprzez udzielanie konsumentom nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania rzutuje zatem na prawidłowość podejmowanej decyzji rynkowej. Konsument mógł zawrzeć umowę pożyczki, czego mógłby nie zrobić w przypadku posiadania pełnej wiedzy o faktycznej wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania. Uzasadnionym jest zatem przyjęcie, że przeciętny konsument, sugerując się wprowadzającą w błąd nieprawdziwą informacją o wysokości rrs, mógł podjąć decyzję, której inaczej by nie podjął, tj. mógł zawrzeć umowę pożyczki z Eden Finance.

Wobec powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, opisane działanie Spółki wprowadzało konsumentów w błąd co do faktycznej wysokości rrs, a tym samym Eden Finance naruszył art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Spółka w umowach pożyczki z obsługą w domu zawieranych od dnia 1 marca 2015 r. i *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* do tych umów, jak ustalił Prezes Urzędu, prezentuje prawidłowo wyliczoną wysokość rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, tj. zgodnie z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim. Spółka obliczając wysokość rrs uwzględnia wszystkie koszty ponoszone przez konsumenta w związku z zawieraną umową pożyczki.

Przykład 1:

kwota do wypłaty (całkowita kwota pożyczki): 1000 zł

liczba tygodniowych rat: 52

wysokość pierwszej raty: 39,97 zł, wysokość każdej pozostałej raty: 40,02 zł

rrs prezentowane przez Eden Finance: 416,5%

rrs wg obliczeń Prezesa Urzędu: 424,69%

Przykład 2:

kwota do wypłaty: 1300 zł

liczba tygodniowych rat: 44

wysokość pierwszej raty: 60,76 zł, wysokość każdej pozostałej raty: 60,92 zł

rrs prezentowane przez Eden Finance: 566,77%

rrs wg obliczeń Prezesa Urzędu: 582,81%

Przykład 3:

kwota do wypłaty: 2100 zł

liczba tygodniowych rat: 35

wysokość pierwszej raty: 116,93 zł, wysokość każdej pozostałej raty: 117,09 zł

rrso prezentowane przez Eden Finance: 753%

rrso wg obliczeń Prezesa Urzędu: 791,25%

Eden Finance nie wykazał w toku postępowania, iż pozostające w obiegu umowy pożyczki wskazujące nieprawdziwą informację o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania zostały aneksowane w tym zakresie i dostosowane do przepisów ustawy o kredycie konsumenckim. Podkreślić należy, iż poinformowanie konsumentów o prawdziwej wysokości rrsso poprzez aneksowanie umów jest niezbędne. Konsument zyska wtedy możliwość porównania swojej oferty pożyczki z innymi dostępnymi na rynku. Może się okazać, iż dla konsumenta lepszym ekonomicznie rozwiązaniem będzie zawarcie umowy pożyczki z innym pożyczkodawcą i wcześniejsze spłacenie pożyczki u dotychczasowego. W związku z powyższym Prezes Urzędu stwierdził zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów związanej z podawaniem nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania z datą 1 marca 2015 r. wyłącznie w odniesieniu do *Formularzy informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego*¹⁰.

Ad II.3.

Prezes Urzędu w pkt. II.3. sentencji niniejszej decyzji uznał za nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym działanie Spółki polegające na podawaniu w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) nieprawdziwej informacji o całkowitej kwocie pożyczki.

¹⁰ Szersze uzasadnienie braku stwierdzenia zaniechania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów przy niedokonaniu przez Spółkę aneksowania umów pożyczki, o którym mowa powyżej, znajduje się na str. 47-48.

Stanowisko Prezesa Urzędu dotyczące interpretacji pojęcia „całkowita kwota pożyczki” zaprezentowane w uzasadnieniu praktyki sformułowanej w pkt. I.1. pozostaje aktualne dla uzasadnienia omawianej w tej części decyzji praktyki.

W *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* Eden Finance podawał tę samą błędną wartość całkowitej kwoty pożyczki co w umowach pożyczki. Spółka, odmiennie niż czyniła to w umowach, w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* nie podawała w żadnej jego części informacji o środkach, jakie zostaną wypłacone konsumentowi „do ręki”. Zatem konsument mógł zostać wprowadzony w błąd, co do wysokości udostępnionych mu środków pieniężnych, którymi będzie mógł swobodnie dysponować.

Spółka do całkowitej kwoty pożyczki prezentowanej w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* wliczała kredytowany koszt w postaci dodatkowej opłaty przygotowawczej. Konsument mógł oczekiwać po zapoznaniu się z ww. formularzem, iż dostanie do dyspozycji więcej środków pieniężnych, niż otrzyma w rzeczywistości na podstawie umowy pożyczki.

Sumując rozważania należy wskazać, że konsument pod wpływem wprowadzającej w błąd nieprawdziwej informacji o wysokości całkowitej kwoty pożyczki mógł zawrzeć umowę pożyczki z Eden Finance zamiast wybrać ofertę korzystniejszą spośród innych dostępnych na rynku usług finansowych ofert kredytów konsumenckich / pożyczek kierując się mylnym wyobrażeniem o wysokości udostępnionych środków, co powodowało korzystniejsze postrzeganie warunków umowy pożyczki zawieranej ze Spółką przez adresata zakwestionowanej praktyki. Wysokość deklarowanej przez Eden Finance całkowitej kwoty pożyczki w porównaniu z faktyczną wysokością środków udostępnionych konsumentowi mogła zwiększać zainteresowanie ofertą Eden Finance. Wprowadzenie w błąd poprzez udzielanie konsumentom nieprawdziwej informacji o całkowitej kwocie pożyczki rzutuje zatem na prawidłowość podejmowanej decyzji rynkowej. Konsument mógł zawrzeć umowę pożyczki, czego mógłby nie zrobić w przypadku posiadania pełnej wiedzy o faktycznej wysokości całkowitej kwoty pożyczki, tj. o środkach rzeczywiście konsumentowi udostępnionych. Uzasadnionym jest zatem przyjęcie, że przeciętny konsument, sugerując się wprowadzającą w błąd nieprawdziwą informacją o całkowitej kwocie pożyczki, mógł podjąć decyzję, której inaczej by nie podjął, tj. mógł zawrzeć umowę pożyczki z Eden Finance.

Wobec powyższego, w ocenie Prezesa Urzędu, opisane działanie Spółki wprowadzało konsumentów w błąd co do wysokości całkowitej kwoty pożyczki, a tym samym Eden

Finance naruszył art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Prezes Urzędu ustalił, iż Spółka od dnia 1 marca 2015 r. podaje w sposób prawidłowy całkowitą kwotę pożyczki w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumentckiego*, a tym samym zaniechała stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów sformułowanej w pkt. II.3. sentencji niniejszej decyzji.

Naruszenie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji

Ad II.6.

W pkt. II.6. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów stosowanie we wzorcu umownym przedkładanym konsumentom celem zawarcia umowy pożyczki postanowienia określającego wyłącznie koszty monitów w przypadku zaległości w spłacie pożyczki bez określenia zasad ich wykonywania – częstotliwości i odstępów pomiędzy poszczególnymi monitami, co narusza art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Czynem nieuczciwej konkurencji jest – zgodnie z powołanym powyżej przepisem – działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Przepis art. 3 ust. 1 ww. ustawy stanowi klauzulę generalną, niemniej w doktrynie i orzecznictwie zaakceptowany jest pogląd, iż może on stanowić samodzielną podstawę do uznania praktyki za czyn nieuczciwej konkurencji, pomimo iż nie można go odnieść do któregośkolwiek ze stypizowanych czynów wyraźnie zakazanych wymienionych w rozdziale II ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji¹¹. Aby działanie przedsiębiorcy mogło być w kontekście przedmiotowego postępowania uznane za czyn nieuczciwej

¹¹ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31 lipca 1995, sygn. akt I ACr 308/95 – *Jeżeli określone działanie nie mieści się w katalogu czynów wyraźnie zakazanych przez ustawę należy na podstawie przewidzianej w art. 3 ustawy klauzuli generalnej, jako uniwersalnego zakazu nieuczciwej konkurencji, ocenić charakter tego działania z uwzględnieniem przesłanek zawartych w tym przepisie.*

konkurencji, powinno spełniać przesłankę sprzeczności z prawem lub dobrymi obyczajami i jednocześnie zagrażać lub naruszać interes klienta¹².

Klauzula generalna dobrych obyczajów podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny, sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, czyli takie działania, które potocznie określone są jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające *in minus* od przyjętych standardów postępowania¹³. W stosunkach z konsumentami „dobry obyczaj” powinien wyrażać się we właściwym informowaniu o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów.

W stosunkach z konsumentami szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerowość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość¹⁴.

Ponadto, mimo, że pojęcie dobrych obyczajów nie jest w prawie zdefiniowane, to, podobnie jak klauzula zasad współżycia społecznego, jest przedmiotem wielu orzeczeń sądowych oraz opracowań doktryny¹⁵. Wskazuje się, że dobre obyczaje to uczciwe zasady postępowania i ustalone zwyczaje w ujęciu etyczno-moralnym, a na ich treść składają się elementy etyczne i socjologiczne kształtowane przez oceny moralne i społeczne stanowiące uzupełnienie porządku prawnego.

W zakresie określenia istoty poszanowania dobrych obyczajów orzecznictwo odwołuje się m.in. do istoty dobrego obyczaju jako szeroko rozumianego szacunku dla drugiego człowieka. Przy takim założeniu sprzeczne z dobrym obyczajem jest np. nierzetelne udzielanie informacji konsumentom¹⁶. Obowiązek informowania partnera o istotnych (z jego

¹² M. Sieradzka, *Komentarz do art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* [w:] K. Kohutek, M. Sieradzka, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, pkt 4.3.1, LEX 2008.

¹³ K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, Warszawa 2002 r., str. 804.

¹⁴ A. Olejniczak, *Komentarz do art. 385 (1) Kodeksu cywilnego*, pkt 10 [w:] A. Kidyba (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część ogólna*, LEX, 2010.

¹⁵ Por. wyrok SA we Wrocławiu z 13 listopada 1991 r., sygn. akt I ACr 411/91, Wokanda 1992/4, J. Szwaja [w:] *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, Warszawa 2000, str. 122-133, R. Stefanicki, *Dobre obyczaje w prawie polskim*, Przegląd Prawa Handlowego, 2002/5.

¹⁶ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 marca 2005 r., sygn. akt VI ACa 774/2004.

punktu widzenia) okolicznościach dotyczących m.in. przedmiotu świadczenia, a także powinność czynienia tego w sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny – jest cechą generalną prawa umów i wypływa z obowiązku lojalnego kontraktowania¹⁷. Najczęściej akceptuje się nową tendencję w odczytywaniu pojęcia dobrych obyczajów w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, którą charakteryzuje podejście ekonomiczno-funkcjonalne. Jego istotą jest przywiązywanie wagi nie do przestrzegania dobrych obyczajów „w ogóle”, ale do zachowania przedsiębiorców w działalności gospodarczej. Syntetyczne ujęcie tych poglądów wyraża się w stwierdzeniu, że dobre obyczaje to normy moralne i zwyczajowe stosowane w działalności gospodarczej. Odchodzi się tu zatem od ujęcia tradycyjnego, zgodnie z którym dobre obyczaje były oceniane z punktu widzenia ogólnych zasad etyczno – moralnych, a istotne kryterium stanowiło poczucie godności ogółu ludzi, myślących sprawiedliwie i słusznie¹⁸.

Z uwagi na to, iż normy postępowania będące „dobrymi obyczajami” mają z reguły charakter moralny i zwyczajowy, nie da się określić zamkniętego ich katalogu. Dopiero zatem w konkretnej sytuacji możliwe jest przypisanie im określonej treści, poprzez ocenę konkretnego postępowania z punktu widzenia ukształtowanej, uczciwej postawy przedsiębiorców – przyjmując za miernik uczciwości ocenę zorientowaną na zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania konkurencji przez rzetelne i niezafalszowane współzawodnictwo pod względem jakości, ceny i innych pożądaných przez klientów cech oferowanych towarów i usług oraz poszanowanie pozycji konsumentów.

W wyroku z dnia 4 listopada 2011 r. (I CSK 796/10, LEX nr 1095811) Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na dobry obyczaj odnoszenia się do każdego człowieka z powagą i szacunkiem, natomiast traktowanie konsumentów przedmiotowo uznał za przekroczenie granic działania przyzwoitego i godziwego. Z kolei Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie wskazał w wyroku z dnia 25 lipca 2013 r. (sygn. akt XVII AmC 9145/12, niepubl.), iż dobre obyczaje to w szczególności *normy postępowania polegające na nienadużywaniu w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej*.

¹⁷ Ewa Łętowska, *Prawo umów konsumenckich*, Wydanie 2. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2002, str. 215-216.

¹⁸ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2002 r., sygn. akt III CKN 213/01, LEX nr 75249.

Z kolei w cytowanym już wyroku z dnia 26 września 2002 r. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż dokonując wykładni prawa (w przedmiocie dobrych obyczajów) należy *mieć na względzie także jej znaczenie na przyszłość. Określone rozumienie konkretnego zachowania jako zgodnego z dobrymi obyczajami lub z nimi sprzecznego może wpływać na kształtowanie właściwych wzorców postępowania i zapobiegać upowszechnieniu praktyk niezasługujących na aprobatę*. Stanowisko to koresponduje z funkcją prewencyjną decyzji Prezesa UOKiK.

W doktrynie przeważa pogląd, że sprzeczność z dobrymi obyczajami podlega ocenie obiektywnej. Z tego zaś wynika, iż w zasadzie jest obojętne, czy sprawca czynu miał świadomość, że jego zachowanie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz czy niewiedza ta była usprawiedliwiona lub nie. Jest to stanowisko akceptowane również przez judykaturę¹⁹.

Prezes Urzędu ustalił, iż Spółka stosowała w obrocie konsumenckim postanowienie, które określało wyłącznie koszty monitów w przypadku zaległości w spłacie pożyczki bez określenia zasad ich wykonywania – częstotliwości i odstępów pomiędzy poszczególnymi monitami.

Działania Eden Finance zmierzające do odzyskania przeterminowanego zadłużenia, zgodnie z pkt. 7.2 umowy pożyczki przybierają postać: wezwań do zapłaty wysyłanych listami zwykłymi lub poleconymi, monitów telefonicznych oraz wizyt doradcy. Spółka poprzez brak określenia zasad dotyczących wykorzystywania ww. narzędzi monitujących przyznawała sobie możliwość kierowania do konsumenta monitów w różnych postaciach w tym samym czasie lub w odstępie czasu, który był niewystarczający do podjęcia przez konsumenta jakichkolwiek działań.

Opisane zachowanie Eden Finance narusza art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. W stanie faktycznym leżącym u podstaw niniejszego zarzutu za sprzeczne z dobrymi obyczajami, a zarazem za zagrażające lub naruszające interesy konsumentów należy uznać działanie Spółki, w wyniku którego Eden Finance nie określał zasad stosowania działań monitujących w przypadku powstania u konsumenta zadłużenia przeterminowanego.

Prezes Urzędu ustalił również, że w rejestrze postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r.

¹⁹ Por. J. Szwaja, komentarz do art. 3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji [w:] J. Szwaja (red.) *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, wyd. 2, Warszawa 2006, str. 165, pkt 69 i n. oraz przytoczone tam źródła i orzecznictwo.

Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 101), pod numerem 1796 wpisane zostało postanowienie o treści: *W przypadku niewykonania zobowiązań wynikających z niniejszej umowy Kredytobiorca poniesie koszty związane z monitorowaniem Kredytobiorcy: 1) telefoniczne upomnienie Kredytobiorcy związane z nieterminową spłatą kredytu – 13 PLN; 2) korespondencja kierowana do Kredytobiorcy związana z nieterminową spłatą kredytu (zawiadomienie, upomnienie, prośba o dopłatę, wystawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego), za każde pismo. Opłata za korespondencję kierowaną do poręczycieli Bank obciąża dodatkowo Kredytobiorców według tych samych stawek – 15 PLN; 3. wyjazd interwencyjny do Kredytobiorcy – 50 PLN (uznane za niedozwolone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) z dnia 6 sierpnia 2009 r., sygn. akt XVII AmC 624/09). W uzasadnieniu wyroku SOKiK stwierdził, że sytuacja, w której konsument nie będzie w stanie ustalić, jakie działania podejmie kredytodawca w przypadku opóźnień w zapłacie, z jaką częstotliwością i w jakiej kolejności będzie je podejmował, może wywołać u niego błędne przekonanie co do praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy. Stanowisko Sądu, zdaniem Prezesa UOKiK, znajduje również zastosowanie do postanowienia stosowanego w obrocie konsumenckim przez Eden Finance. W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie określające sposób przeprowadzania czynności windykacyjnych powinno być tak formułowane, aby klient na ich podstawie wiedział jakie czynności mogą zostać podjęte, po upływie jakiego czasu i w jakich odstępach, i aby miał pewność, że nie zostanie obciążony opłatą z tytułu różnych czynności windykacyjnych podejmowanych w tym samym czasie.*

W ocenie Prezesa Urzędu, w świetle zaprezentowanych okoliczności, stosowanie przez Spółkę postanowienia określającego wyłącznie koszty monitów w przypadku zaległości w spłacie pożyczki bez określenia zasad ich wykonywania – częstotliwości i odstępów pomiędzy poszczególnymi monitami zagraża ekonomicznym interesom konsumentów i stanowi przy tym działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Wobec powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, opisane działanie Eden Finance, jako niezgodne z dobrymi obyczajami oraz zagrażające interesom klienta, stanowi naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Eden Finance z dniem 1 marca 2015 r. wprowadził do obrotu konsumenckiego nowy wzór umowy pożyczki, który określa zasady wykonywania monitów w przypadku zaległości w spłacie pożyczki, tj. częstotliwości oraz odstępów pomiędzy poszczególnymi monitami. Zgodnie z dodanym pkt. 7.2.(1) wzorca umowy pożyczki: *Wizyta Przedstawiciela*

Pożyczkodawcy u Pożyczkobiorcy poprzedzona jest wezwaniem do zapłaty lub monitem telefonicznym, upływem terminu 7 dni od dnia doręczenia wezwania lub dokonania monitu telefonicznego i brakiem płatności. Kolejna wizyta u Pożyczkodawcy możliwa jest wyłącznie raz po upływie 30 dni od poprzedniej wizyty. Stosownie do dodanego pkt. 7.2.(2) wzorca umowy pożyczki: Kolejne wezwania lub monity telefoniczne mogą być wystosowane po upływie 21 dni od doręczenia poprzedniego wezwania lub dokonania poprzedniego monitu. W związku z powyższym Prezes Urzędu stwierdził zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w pkt. II.6. sentencji niniejszej decyzji z dniem 1 marca 2015 r.

Ad 3. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów

Dla stwierdzenia przez Prezesa Urzędu stosowania przez przedsiębiorcę praktyki określonej w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów konieczne jest również wykazanie, iż w wyniku jej stosowania przez przedsiębiorcę naruszony lub zagrożony został zbiorowy interes konsumentów. Wskazać należy, iż ww. ustawa nie definiuje pojęcia *zbiorowy interes konsumentów*, a art. 24 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wskazuje jedynie, iż nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. Zbiorowy interes konsumentów oznacza interes dotyczący ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku – konsumentów.

W niniejszej sprawie bez wątplenia mamy do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów – wszystkich konsumentów będących lub mogących być klientami Eden Finance Sp. z o.o. Należy przy tym wskazać, że zdaniem Sądu Najwyższego wystarczające powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów, za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest bowiem takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób,

że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy [vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2008 r.; sygn. akt III SK 27/07].

Zaniechanie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Zgodnie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu – jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24 ustawy – wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, nakazującą zaniechanie jej stosowania. Z kolei w świetle art. 27 ust. 1 i 2 ww. ustawy, nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki; w przypadku takim Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, stwierdzającą zaniechanie jej stosowania. Zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ciężar udowodnienia zaniechania stosowania praktyki spoczywa na przedsiębiorcy.

W tym miejscu należy wyjaśnić powód, dla którego Prezes Urzędu nie stwierdził zaniechania stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w odniesieniu do zarzutów sformułowanych w pkt.: I.1., I.2., I.4., I.5. sentencji niniejszej decyzji. Wskazania wymaga, iż postawione przez Prezesa UOKiK zarzuty wymienione powyżej dotyczą: a) podawania błędnej informacji o całkowitej kwocie pożyczki, b) niewskazywania rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, c) podawania nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki, d) podawania nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania w umowach pożyczki. Przesłanką dla stwierdzenia zaniechania stosowania tak sformułowanych praktyk jest nie tylko zmiana wzorca umownego, ale również aneksowanie wciąż obowiązujących umów zawierających w swojej treści błędną informację o całkowitej kwocie pożyczki, nieprawdziwą informację o całkowitym koszcie pożyczki i wysokości rrsu oraz niezawierających rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego tak, aby treść tych umów uczynić zgodną z prawem. Eden Finance nie przedłożył w toku postępowania dowodów na dostosowanie wciąż obowiązujących umów zawartych w oparciu o zakwestionowane wzorce umowne do art. 30 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 5 pkt 7 i 8, art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy o kredycie konsumenckim oraz do art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Tym samym nie zaistniały przesłanki do stwierdzenia przez Prezesa

Urzędu zaniechania w tym zakresie. Wprowadzanie zmian przez Spółkę w treści samych wzorców umownych pozostaje niewystarczające do stwierdzenia pełnego zaniechania.

Wobec złożonego przez Eden Finance wniosku o wydanie decyzji w oparciu o art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zwrócić należy uwagę na treść tego przepisu, zgodnie z którym, przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie przepisu art. 24 ww. ustawy, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia ww. naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań. Zaznaczyć należy, iż zgodnie z brzmieniem art. 28 ust. 1 ustawy złożenie przez przedsiębiorcę zobowiązania do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom przepisu art. 24 ustawy stwarza po stronie Prezesa UOKiK jedynie możliwość, a nie obowiązek przyjęcia takiego zobowiązania i wydania decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 ww. ustawy. Zwrócić należy uwagę na mnogość zarzucanych Spółce praktyk. W postanowieniu o wszczęciu Prezes UOKiK wskazał Eden Finance aż osiem naruszeń. Większość z nich jest bezpośrednio związanych z niewłaściwym stosowaniem przepisów ustawy o kredycie konsumenckim lub też ich zupełnym pominięciu. Zwrócić należy uwagę, iż dla przedsiębiorcy działającego na rynku finansowym, którego działalność opiera się na udzielaniu konsumentom pożyczek, ustawa o kredycie konsumenckim jest fundamentalnym aktem prawnym. Ustawa ta weszła w życie w dniu 18 grudnia 2011 r., czyli obowiązuje już kilka lat. Prezes Urzędu w 2012 r. opracował *Raport z kontroli przedsiębiorców udzielających kredytów konsumenckich w 2012 r.*, w którym wskazane zostały typowe naruszenia pożyczkodawców. Raport dostępny jest na stronie internetowej Urzędu i jest dostępny dla każdego. Wskazać należy, iż Prezes UOKiK rozważył wniosek Spółki dotyczący wydania decyzji zobowiązującej, jednak ze względu na przedstawione powyżej okoliczności Prezes UOKiK uznał, iż w przedmiotowej sprawie nie jest zasadne wydanie decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Z tego też względu Prezes Urzędu nie zwrócił się do Eden Finance o doprecyzowanie zobowiązania.

Mając na uwadze, że zostały spełnione wszystkie przesłanki pozwalające uznać zachowanie przedsiębiorcy za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, jak również fakt zaprzestania stosowania sześciu z nich, **orzeczono jak w punkcie I i II sentencji decyzji.**

Ad III sentencji niniejszej decyzji

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może w drodze decyzji nałożyć na przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, w rozumieniu art. 24 ustawy, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

Z powołanego wyżej przepisu wynika, że kara pieniężna ma charakter fakultatywny. Zatem o tym, czy w konkretnej sprawie w odniesieniu do wskazanego przedsiębiorcy zasadne jest nałożenie kary pieniężnej, decyduje Prezes UOKiK w ramach uznania administracyjnego. Zwrócić należy uwagę, iż przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie określają jakichkolwiek przesłanek, od których uzależnione byłoby podjęcie decyzji o nałożeniu kary. Ustawodawca wskazał jedynie w art. 111 ww. ustawy te okoliczności, które Prezes Urzędu winien uwzględnić decydując o wymiarze kary pieniężnej, wymieniając w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Podkreślić należy, iż sankcja w postaci nałożenia kary może być na przedsiębiorcę nałożona, jeżeli ten choćby nieumyślnie dopuścił się naruszenia.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane w niniejszej decyzji działania podejmowane przez Eden Finance w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej – profesjonalnego uczestnika obrotu rynkowego od którego oczekiwać należy dochowania należytej staranności – powinny były uwzględniać możliwość naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Należy wskazać, że w zgromadzonym materiale dowodowym nie ma jednak jednoznacznych dowodów wyrażnej intencji Spółki naruszenia tych interesów. Zebrane wyjaśnienia i informacje mogą wskazywać na co najmniej nieumyślne działanie Eden Finance.

Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, przede wszystkim charakter naruszeń, które przypisano Spółce, Prezes Urzędu uznał nałożenie kary pieniężnej za uzasadnione.

Zdaniem Prezesa UOKiK opisane w niniejszej decyzji działania podejmowane przez Eden Finance w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej powinny były uwzględniać możliwość naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Pamiętać jednak należy, że na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego spoczywa obowiązek dochowania należytej staranności przy ocenie zgodności ich działań z obowiązującymi przepisami prawa.

Okolicznością przemawiającą za zastosowaniem kary pieniężnej jest fakt, iż Spółka jako przedsiębiorca powinna mieć świadomość, że naruszenie przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jak również przekazywanie konsumentom nieprawdziwych wprowadzających w błąd informacji, jest bezprawne. Eden Finance winien zatem zdawać sobie sprawę z konieczności konstruowania wzorców umownych i zawieranych na ich podstawie umów z uwzględnieniem przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Spółka, określając warunki umowne stosowane w obrocie konsumenckim, nie może godzić w interesy swoich kontrahentów, a zatem nie może wprowadzać regulacji niezgodnych z przepisami powszechnie obowiązującymi.

Przychód osiągnięty przez Eden Finance w roku poprzedzającym wydanie niniejszej decyzji w kwocie [...] zł (słownie: [...]) ustalono na podstawie złożonego przez Eden Finance zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2014 (CIT-8). Maksymalna wysokość kary mogła zatem wynieść [...] zł.

Oszacowanie wysokości kary przebiegało dwuetapowo. Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu w pierwszej kolejności dokonał bowiem oceny wagi stwierdzonych naruszeń i na tej podstawie ustalił kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych ustaleń wysokości kary, a następnie – w oparciu o zaistniałe w sprawie okoliczności mające wpływ na wysokość kary – dokonał gradacji ustalonej kwoty bazowej.

III.1.

W punkcie I.1. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. I.1. sentencji niniejszej decyzji polegała na niewypełnianiu na etapie zawierania kontraktu dyspozycji przepisu ustawy o kredycie konsumenckim. Spółka podawała w umowach pożyczki błędną wysokość całkowitej kwoty

pożyczki. Konsument analizując ten paramet pożyczki mógł oczekiwać, iż do dyspozycji otrzyma wyższą kwotę niż w rzeczywistości.

Przypisana Spółce praktyka stosowana jest przez Eden Finance długotrwale od lipca 2013 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. I.1. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca z pozbawienia konsumenta rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez podawanie błędnej informacji o całkowitej kwocie pożyczki w umowie pożyczki kształtuje się na poziomie [...] % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...] % przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. I.1. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny zaistniałych w postępowaniu okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą podjęcie przez Eden Finance działań mających na celu zaprzestanie stosowania praktyki poprzez zmianę wzorców umownych pożyczki w zakwestionowanym przez Prezesa UOKiK zakresie, pomimo, iż działania te nie doprowadziły do pełnego zaprzestania stosowania zarzucanej Spółce praktyki (brak aneksowania umów pożyczki). Uznano to za okoliczność łagodzącą dającą podstawę **do obniżenia kary o [...] %**.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Uwzględnienie ww. okoliczności wpłynęło na obniżenie uprzednio ustalonej kary o [...] %. Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. I.1. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 6 633 zł (słownie: sześć tysięcy sześćset trzydzieści trzy złote)**, co stanowi [...] % przychodu osiągniętego w 2014 r. i [...] % kary maksymalnej.

III.2.

W punkcie I.2. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. I.2. sentencji niniejszej decyzji polegała na niewypełnianiu na etapie zawierania kontraktu dyspozycji przepisu ustawy o kredycie konsumenckim. Eden Finance nie podawał w umowach pożyczki procentowej wysokości rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego. Konsument pozostający w zwłoce ze spłatą pożyczki nie był zatem poinformowany, wbrew przepisom ustawy o kredycie konsumenckim, o procentowej wysokości ww. stopy.

Przypisana Spółce praktyka stosowana jest przez Eden Finance długotrwale od lipca 2013 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. I.2. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca z niewskazywania w umowie pożyczki rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego kształtuje się na poziomie [...] % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...] % przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. I.2. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny zaistniałych w postępowaniu okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą podjęcie przez Eden Finance działań mających na celu zaprzestanie stosowania praktyki poprzez zmianę wzorców umownych pożyczki w zakwestionowanym przez Prezesa UOKiK zakresie, pomimo, iż działania te nie doprowadziły do pełnego zaprzestania stosowania zarzucanej Spółce praktyki (brak aneksowania umów pożyczki). Uznano to za okoliczność łagodzącą dającą podstawę **do obniżenia kary o [...] %**.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Uwzględnienie ww. okoliczności wpłynęło na obniżenie uprzednio ustalonej kary o [...]%. Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. I.2. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 4 422 zł (słownie: cztery tysiące czterysta dwadzieścia dwa złote)**, co stanowi [...]% przychodu osiągniętego w 2014 r. i [...]% kary maksymalnej.

III.3.

W punkcie I.3. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. I.3. sentencji niniejszej decyzji polegała na niewypelnianiu na etapie zawierania kontraktu dyspozycji przepisu ustawy o kredycie konsumenckim. Konsument odstępujący od umowy pożyczki zawartej ze Spółką nie był poinformowany o kwocie odsetek należnych Eden Finance w stosunku dziennym, jakie powinien zwrócić Spółce za okres dysponowania kwotą pożyczki. Mogło to powodować dla konsumenta trudności w wyliczeniu, jaką łącznie kwotę odsetek powinien zwrócić Spółce w sytuacji odstąpienia od umowy pożyczki.

Przypisana Spółce praktyka stosowana jest przez Eden Finance długotrwale od lipca 2013 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. I.3. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca z niewskazywania w umowach pożyczki kwoty odsetek należnych w stosunku dziennym kształtuje się na poziomie [...]% przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...]% przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. I.3. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny, czy w postępowaniu zaistniały okoliczności mogące mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności łagodzących i obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. I.3. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 2 457 zł (słownie: dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt siedem złotych)**, co stanowi [...] % przychodu osiągniętego w 2014 r. i [...] % kary maksymalnej.

III.4.

W punkcie I.4. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. I.4. sentencji niniejszej decyzji polegała na stosowaniu na etapie zawierania kontraktu nieuczciwej praktyki rynkowej. Spółka w umowach pożyczki podawała nieprawdziwy, zaniżony całkowity koszt pożyczki. Taka wprowadzająca w błąd informacja mogła powodować korzystniejsze postrzeganie oferty Spółki na tle innych dostępnych. Podkreślić należy, iż całkowity koszt pożyczki jest jednym z najważniejszych parametrów charakteryzujących pożyczkę.

Przypisana Spółce praktyka stosowana jest przez Eden Finance długotrwale od lipca 2013 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. I.4. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca z podawania w umowie pożyczki nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki kształtuje się na poziomie [...] % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...] % przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. I.4. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej

zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny zaistniałych w postępowaniu okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą podjęcie przez Eden Finance działań mających na celu zaprzestanie stosowania praktyki poprzez zmianę wzorców umownych pożyczki w zakwestionowanym przez Prezesa UOKiK zakresie, pomimo, iż działania te nie doprowadziły do pełnego zaprzestania stosowania zarzucanej Spółce praktyki (brak aneksowania umów pożyczki). Uznano to za okoliczność łagodzącą dającą podstawę **do obniżenia kary o [...] %**.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Uwzględnienie ww. okoliczności wpłynęło na obniżenie uprzednio ustalonej kary o [...]%. Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. I.4. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 8 843 zł (słownie: osiem tysięcy osiemset czterdzieści trzy złote)**, co stanowi [...]% przychodu osiągniętego w 2014 r. i [...]% kary maksymalnej.

III.5.

W punkcie I.5. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. I.5. sentencji niniejszej decyzji polegała na stosowaniu na etapie zawierania kontraktu nieuczciwej praktyki rynkowej. Eden Finance prezentował w umowach pożyczki nieprawdziwą, zaniżoną wartość rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania. Takie działanie Spółki mogło powodować po stronie konsumentów korzystniejsze postrzeganie oferty Eden Finance. Zwrócić należy uwagę, iż rzeczywista roczna stopa oprocentowania stanowi najważniejszy parametr charakteryzujący pożyczkę.

Przypisana Spółce praktyka stosowana jest przez Eden Finance długotrwale od lipca 2013 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. I.5. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca z podawania w umowie pożyczki nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania kształtuje się na poziomie [...] % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...] % przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. I.5. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny zaistniałych w postępowaniu okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą podjęcie przez Eden Finance działań mających na celu zaprzestanie stosowania praktyki poprzez zmianę wzorców umownych pożyczki w zakwestionowanym przez Prezesa UOKiK zakresie, pomimo, iż działania te nie doprowadziły do pełnego zaprzestania stosowania zarzucanej Spółce praktyki (brak aneksowania umów pożyczki). Uznano to za okoliczność łagodzącą dającą podstawę **do obniżenia kary o [...] %**.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Uwzględnienie ww. okoliczności wpłynęło na obniżenie uprzednio ustalonej kary o [...] %. Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. I.5. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 13 266 zł (słownie: trzynaście tysięcy dwieście sześćdziesiąt sześć złotych)**, co stanowi [...] % przychodu osiągniętego w 2014 r. i [...] % kary maksymalnej.

III.6.

W punkcie II.1. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. II.1. sentencji niniejszej decyzji polegała na niewypełnieniu na etapie przedkontraktowym dyspozycji przepisu ustawy o kredycie konsumenckim. Spółka nie podawała w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) w pozycji „inne koszty, które Pan/i zobowiązany jest ponieść w związku z umową” zamieszczonej w rubryce „koszty, które zobowiązany/a będzie Pan/i ponieść w związku z umową o kredyt” informacji o dodatkowej opłacie przygotowawczej oraz opłacie za obsługę pożyczki w domu, co mogło powodować po stronie konsumenta brak świadomości istnienia tych opłat oraz ich wysokości. Mogło mieć to wpływ na postrzeganie oferty Spółki.

Przypisana Spółce praktyka stosowana była przez Eden Finance długotrwale, od lipca 2013 r. do dnia 28 lutego 2015 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. II.1. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca z niepodawania w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* w pozycji „inne koszty, które Pan/Pani zobowiązany jest ponieść w związku z umową” zamieszczonej w rubryce „koszty, które zobowiązany/a będzie Pan/i ponieść w związku z umową o kredyt” informacji o dodatkowej opłacie przygotowawczej oraz opłacie za obsługę pożyczki w domu, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową pożyczki kształtuje się na poziomie [...] % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...] % przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. II.1. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny zaistniałych w postępowaniu okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą zaniechanie stosowania przez Eden Finance zarzucanej praktyki po wszczęciu niniejszego postępowania. Uznano to za okoliczność łagodzącą dającą podstawę **do obniżenia kary o [...] %**.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Uwzględnienie ww. okoliczności wpłynęło na obniżenie uprzednio ustalonej kary o [...]%. Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. II.1. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 2 751 zł (słownie: dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt jeden złotych)**, co stanowi [...]% przychodu osiągniętego w 2014 r. i [...]% kary maksymalnej.

III.7.

W punkcie II.2. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. II.2. sentencji niniejszej decyzji polegała na niewypelnianiu na etapie przedkontraktowym dyspozycji przepisu ustawy o kredycie konsumenckim. Eden Finance nie podawał w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz o innych opłatach z tytułu zaległości w spłacie pożyczki. Konsument nie miał zatem pełnej wiedzy w zakresie warunków, jakie miały go obowiązywać w przypadku zwłoki w spłacie pożyczki.

Przypisana Spółce praktyka stosowana była przez Eden Finance długotrwale, od lipca 2013 r. do dnia 28 lutego 2015 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. II.2. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca z niewskazywania w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* informacji o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz o innych opłatach z tytułu zaległości w spłacie pożyczki kształtuje się na poziomie [...]% przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...]% przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. II.2. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej

zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny zaistniałych w postępowaniu okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą zaniechanie stosowania przez Eden Finance zarzucanej praktyki po wszczęciu niniejszego postępowania. Uznano to za okoliczność łagodzącą dającą podstawę **do obniżenia kary o [...] %**.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Uwzględnienie ww. okoliczności wpłynęło na obniżenie uprzednio ustalonej kary o 20%. Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. II.2. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 1 966 zł (słownie: jeden tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt sześć złotych)**, co stanowi [...] % przychodu osiągniętego w 2014 r. i [...] % kary maksymalnej.

III.8.

W punkcie II.3. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. II.3. sentencji niniejszej decyzji polegała na stosowaniu na etapie przedkontraktowym nieuczciwej praktyki rynkowej. Spółka podawała w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) nieprawdziwą informację o całkowitej kwocie pożyczki. Konsument analizując ten parament pożyczki mógł oczekiwać, iż do dyspozycji otrzyma wyższą kwotę niż w rzeczywistości.

Przypisana Spółce praktyka stosowana była przez Eden Finance długotrwale, od lipca 2013 r. do dnia 28 lutego 2015 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. II.3. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca z podawania w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* nieprawdziwej informacji o całkowitej kwocie pożyczki kształtuje się na poziomie [...] % przychodu osiągniętego przez

Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...] % przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. II.3. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny zaistniałych w postępowaniu okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą zaniechanie stosowania przez Eden Finance zarzucanej praktyki po wszczęciu niniejszego postępowania. Uznano to za okoliczność łagodzącą dającą podstawę **do obniżenia kary o [...] %**.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Uwzględnienie ww. okoliczności wpłynęło na obniżenie uprzednio ustalonej kary o [...] %. Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. II.3. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 2 358 zł (słownie: dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt osiem złotych)**, co stanowi [...] % przychodu osiągniętego w 2014 r. i [...] % kary maksymalnej.

III.9.

W punkcie II.4. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. II.4. sentencji niniejszej decyzji polegała na stosowaniu na etapie przedkontraktowym nieuczciwej praktyki rynkowej. Spółka w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) podawała nieprawdziwy, zaniżony całkowity koszt pożyczki. Taka wprowadzająca w błąd informacja mogła powodować korzystniejsze postrzeganie oferty Spółki na tle innych dostępnych. Podkreślić należy, iż całkowity koszt pożyczki jest jednym z najważniejszych parametrów charakteryzujących pożyczkę.

Przypisana Spółce praktyka stosowana była przez Eden Finance długotrwale, od lipca 2013 r. do dnia 28 lutego 2015 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. II.4. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca z podawania w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie pożyczki kształtuje się na poziomie [...] % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...] % przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. II.4. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny zaistniałych w postępowaniu okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą zaniechanie stosowania przez Eden Finance zarzucanej praktyki po wszczęciu niniejszego postępowania. Uznano to za okoliczność łagodzącą dającą podstawę **do obniżenia kary o [...] %**.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Uwzględnienie ww. okoliczności wpłynęło na obniżenie uprzednio ustalonej kary o [...] %. Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. II.4. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 3 930 zł (słownie: trzy tysiące dziewięćset trzydzieści złotych)**, co stanowi [...] % przychodu osiągniętego w 2014 r. i [...] % kary maksymalnej.

III.10.

W punkcie II.5. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. II.5. sentencji niniejszej decyzji polegała na

stosowaniu na etapie przedkontraktowym nieuczciwej praktyki rynkowej. Eden Finance prezentował w *Formularzach informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego* („pożyczka dom”) nieprawdziwą, zaniżoną wartość rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania. Takie działanie Spółki mogło powodować po stronie konsumentów korzystniejsze postrzeganie oferty Eden Finance. Zwrócić należy uwagę, iż rzeczywista roczna stopa oprocentowania stanowi najważniejszy parametr charakteryzujący pożyczkę.

Przypisana Spółce praktyka stosowana była przez Eden Finance długotrwale, od lipca 2013 r. do dnia 28 lutego 2015 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. II.5. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca z podawania w *Formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego* nieprawdziwej informacji o wysokości rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania kształtuje się na poziomie [...] % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...] % przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. II.5. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny zaistniałych w postępowaniu okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą zaniechanie stosowania przez Eden Finance zarzucanej praktyki po wszczęciu niniejszego postępowania. Uznano to za okoliczność łagodzącą dającą podstawę **do obniżenia kary o [...] %**.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Uwzględnienie ww. okoliczności wpłynęło na obniżenie uprzednio ustalonej kary o [...] %. Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. II.5. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 7 860 zł (słownie: siedem tysięcy osiemset sześćdziesiąt złotych)**, co stanowi [...] % przychodu osiągniętego w 2012 r. i [...] % kary maksymalnej.

III.11.

W punkcie II.6. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu stwierdził stosowanie przez Eden Finance praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co daje podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej określonej w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przy szacowaniu wagi tego naruszenia wzięto pod uwagę, iż praktyka, której stosowanie Prezes Urzędu stwierdził w pkt. II.6. sentencji niniejszej decyzji polegała na sprzecznym z dobrymi obyczajami działaniu na etapie zawierania kontraktu. Prezes UOKiK uwzględnił również, iż praktyka mogła mieć skutki sprzeczne z dobrymi obyczajami także podczas jego wykonywania. Eden Finance określając w umowie jedynie koszty monitów w przypadku zaległości w spłacie pożyczki bez określenia zasad ich wykonywania po pierwsze pozbawiał konsumenta wiedzy w zakresie ewentualnej procedury windykacyjnej prowadzonej przez Spółkę, a po drugie w przypadku zaistnienia zwłoki po stronie konsumenta w spłacie pożyczki Eden Finance przyznawał sobie możliwość kierowania do konsumenta monitów w różnych postaciach w tym samym czasie lub w odstępie czasu, który był niewystarczający do podjęcia przez konsumenta jakichkolwiek działań.

Przypisana Spółce praktyka stosowana była przez Eden Finance długotrwale, od lipca 2013 r. do dnia 28 lutego 2015 r.

Podsumowanie wagi stwierdzonego w pkt. II.6. sentencji niniejszej decyzji naruszenia pozwoliło Prezesowi Urzędu na stwierdzenie, iż waga naruszenia wynikająca ze stosowania we wzorcu umownym przedkładanym konsumentom celem zawarcia umowy pożyczki postanowienia określającego wyłącznie koszty monitów w przypadku zaległości w spłacie pożyczki bez określenia zasad ich wykonywania – częstotliwości i odstępów pomiędzy poszczególnymi monitami kształtuje się na poziomie [...] % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość [...] % przychodu osiągniętego przez Eden Finance wynosi [...] zł.

Dokonując ustalenia ostatecznego wymiaru kary pieniężnej nałożonej na Spółkę za stwierdzone w pkt. II.6. sentencji niniejszej decyzji stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, dokonano również oceny zaistniałych w postępowaniu okoliczności mogących mieć wpływ na wymiar kary.

Prezes Urzędu uwzględnił jako okoliczność łagodzącą zaniechanie stosowania przez Eden Finance zarzucanej praktyki po wszczęciu niniejszego postępowania. Uznano to za okoliczność łagodzącą dającą podstawę **do obniżenia kary o [...]%**.

Prezes Urzędu uznał, iż brak jest okoliczności obciążających Spółkę w przedmiotowym zakresie.

Uwzględnienie ww. okoliczności wpłynęło na obniżenie uprzednio ustalonej kary o [...]%. Wobec powyższego za naruszenie stwierdzone w pkt. II.6. sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu nałożył na przedsiębiorcę **karę pieniężną w wysokości 3 930 zł (słownie: trzy tysiące dziewięćset trzydzieści złotych)**, co stanowi [...]% przychodu osiągniętego w 2014 r. i [...]% kary maksymalnej.

Ad IV sentencji niniejszej decyzji

Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

W myśl art. 77 ww. ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Prezes UOKiK stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia jest obowiązany ponieść koszty postępowania.

Art. 263 § 1 k.p.a. stanowi, że do kosztów postępowania zalicza się koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron, a także koszty spowodowane oględzinami na miejscu, jak również koszty doręczenia stronom pism urzędowych.

Stosownie do art. 264 § 1 k.p.a. jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustala w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes UOKiK w pkt. I i II sentencji decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z wysyłką korespondencji, które wynoszą **30,50 zł** (słownie: trzydzieści złotych pięćdziesiąt groszy).

Mając powyższe uwadze orzeczono jak w punkcie IV sentencji decyzji.

Pouczenia:

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z art. 3 i art. 11 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945) w zw. art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 101) od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie, które wnosi się za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Na postanowienie rozstrzygające o kosztach, zawarte w punkcie IV sentencji niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479³² § 1 i § 2 k.p.c. oraz art. 264 § 2 *k.p.a.* w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji, w przypadku zaskarżenia jedynie rozstrzygnięcia o kosztach.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie nr:

NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000.

Koszty niniejszego postępowania określone w pkt IV sentencji niniejszej decyzji Spółka obowiązana jest wpłacić w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie nr:

NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000.

Dyrektor Delegatury UOKiK w Warszawie

Dorota Grudzień-Barbachowska

/podpis/